

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Rozpočtové určení daní obcím v ČR

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.

Autor:

Žaneta Blahoutová

2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Žaneta BLAHOUTOVÁ**
Osobní číslo: **E09011**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Rozpočtové určení daní obcím v ČR**
Zadávací katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Analyzovat a zhodnotit vliv změn v rozpočtovém určení daní obcím v roce 2008 na alokaci daňových příjmů obcím.

Postup zpracování:

1. Přehled literatury (Fiskální decentralizace a její zásady, daňové určení).
2. Rozpočtové určení daní v ČR, legislativní zakotvení, jeho vývoj a současný stav.
3. Velikost a struktura a vývoj daňových příjmů obcí v ČR dle velikostních kategorií obcí.
4. Pro zpracování budou využita data ze systému ARIS (MFČR).

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. Jílek, M. Fiskální decentralizace, teorie a empirie. Praha : ASPI - Wolters Kluwer, 2008, s.428. ISBN 978-80-7357-355-3.
2. Peková, J.: Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha : Management Press, 2003. 376 s. ISBN 80-7261-086-4
3. Provazníková, R. Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe. Praha : Grada Publishing. 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5
4. Časopis Obec a Finance, vydavatelství Triada. ISSN 1211-4189

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 1. března 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2012

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.

děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 33 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem svoji bakalářskou práci na téma „Rozpočtové určení daní obcím v ČR“ vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Onšovicích dne

.....
Žaneta Blahoutová

Poděkování

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Ing. Milanu Jílkovi, Ph.D. za odborné rady a cenné připomínky, které mi poskytl při zpracování této bakalářské práce.

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Literární přehled	5
2.1 Fiskální decentralizace	5
2.1.1 Decentralizace funkcí veřejných financí	7
2.2 Zásady daňového určení územním samosprávám.....	11
2.2.1 Přístupy k daňovému určení	11
2.2.2 Způsoby daňového určení.....	12
2.2.3 Principy daňového určení pro rozdělování sdílených daní.....	14
2.2.4 Výhody sdílených daní	15
2.2.5 Nevýhody sdílených daní	15
2.2.6 Požadavky na daňové příjmy územních rozpočtů	16
2.2.7 Vhodnost daní pro decentralizaci	16
2.2.8 Poskytování dotací.....	17
2.3 Daňové určení v České republice.....	20
2.3.1 Daňové určení v letech 1993 až 1995.....	20
2.3.2 Daňové určení v letech 1996 až 2000.....	20
2.3.3 Daňové určení v letech 2001 až 2007.....	21
2.3.4 Daňové určení od roku 2008	22
2.3.5 Daň z nemovitostí.....	24
2.3.6 Novela zákona o rozpočtovém určení daní s účinností od 1. 1. 2012	26
2.3.7 Návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní s účinností od 1. 1. 2013 ..	27
3. Metodika	28
4. Řešení a výsledky	32

4.1 Daňové příjmy obcí České republiky.....	32
4.1.1 Vývoj daňových příjmů obcí České republiky od roku 2001 do roku 2007 ..	32
4.1.2 Daňové příjmy obcí České republiky v roce 2007 a 2008	36
4.2 Daňové příjmy obcí v Jihočeském kraji.....	40
4.2.1 Charakteristika Jihočeského kraje	40
4.2.2 Porovnání daňových příjmů obcí Jihočeského kraje roku 2007 a roku 2008.	44
4.3 Porovnání daňových příjmů obcí Jihočeského kraje dle vlastních velikostních kategorií v roce 2007 a v roce 2008	47
4.4 Daň z nemovitostí jako svěřená daň obcí.....	53
4.5 Porovnání predikce na rok 2008 a zákona o RUD platného do konce roku 2007	56
4.6 Předpokládané sdílené daňové příjmy obcí od 1. 1. 2013.....	63
5. Závěr	64
Summary.....	66
Seznam literatury	67
Seznam tabulek a grafů	
Seznam příloh	
Přílohy	

1. Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou rozpočtového určení daní obcím v ČR. Jak název napovídá, rozpočtové určení daní je rozdělení daní mezi jednotlivé rozpočty. Největší část daní plyne do státního rozpočtu, protože stát ze svých daňových příjmů financuje státní správu, výstavbu dálnic, armádu a mnoho dalších potřeb, které jsou velice finančně náročné a které by bez těchto příjmů nemohly být zabezpečeny. Další část daní plyne do krajských a obecních rozpočtů. Územní samosprávné celky mají nedostatek svých finančních prostředků, nestačí jim na zabezpečení potřebných veřejných statků pro své občany, proto získávají část výnosu některých daní.

Ale, co to je vůbec daň? Mimo zákonem definované daně se považují za daně také místní poplatky, např. poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství, ale v legislativě své místo mají, přesněji v zákoně o místních poplatcích. Ve starověku se odváděly panovníkům desátky a další poplatky, které byly jakousi formou daně, za to, že něco lidé spotřebovali, využili. V dnešní době je daň stanovena taxativně a hlavně neekvivalentně.

Cílem této práce je analyzovat a zhodnotit vliv změn v rozpočtovém určení daní obcím v roce 2008 na alokaci daňových příjmů obcím. V době, kdy vznikla Česká republika, byly obecní daňové příjmy velice nízké. Postupem času docházelo ke změnám ve prospěch obcí. Do jejich rozpočtů začala plynout větší část daňového výnosu a tím se zlepšila jejich finanční soběstačnost. Obce si ale nadále stěžují na nízké daňové výnosy, vadí jim, že města s velkým počtem obyvatel mají mnohem vyšší daňové výnosy. Objevují se i další nedostatky v dosavadním systému rozpočtového určení daní, zejména skokové přechody mezi velikostními kategoriemi nebo vysoká váha koeficientů velikostních kategorií. Tyto problémy by měla zmírnit plánovaná novela zákona o rozpočtovém určení daní, jejímž cílem by mělo být zlepšení finančních možností obcí a změna rozdělení daňového výnosu mezi velikostními kategoriemi.

Teoretická část práce se nejdříve bude zabývat pojmem fiskální decentralizace, který je jakýmsi úvodem do této problematiky. Na tento pojem bude navázáno obecnějším pojetím daňového určení a lehce se práce dotkne problematiky poskytování dotací jako

dalšího důležitého příjmu obecních rozpočtů. Nakonec bude nastíněn vývoj rozpočtového určení daní v České republice a poukázáno na daň z nemovitosti, která je sice důležitým, ale málo výnosným příjmem obcí. A nesmí se také zapomenout na novelu zákona o rozpočtovém určení daní s účinností od 1. 1. 2012, kdy došlo vlivem novely zákona o dani z přidané hodnoty ke snížení podílu obcí na této dani, a na návrh zákona o rozpočtovém určení daní s účinností od roku 2013, který je důležitý z pohledu ziskového pro obce do 150 000 obyvatel a důležitý, ale z pohledu ztrátového, pro čtyři největší města v České republice.

2. Literární přehled

2.1 Fiskální decentralizace

Pojem fiskální decentralizace vzešel z **teorie fiskálního federalismu**, která se zabývá otázkami optimálního přiřazení příjmů, rozdělení kompetencí, pravomocí a odpovědnosti za zabezpečování veřejných statků a způsobu financování potřeb veřejného sektoru mezi jednotlivé vládní úrovně, tudíž i stanovení daňové pravomoci na jednotlivých vládních úrovních. S tím souvisí i optimalizace finančních vztahů mezi nimi s cílem zvýšit alokační efektivnost (Provazníková, 2009).

Teorie fiskálního federalismu rozlišuje dva základní modely – vertikální a horizontální model.

Vertikální model

Vertikální model se dělí na centralizovaný model, jenž je charakteristický centralizací veřejných příjmů do státního rozpočtu, které se dále přerozdělují formou dotací do rozpočtů nižších vládních úrovní po vertikální linii.

Soběstačný je pouze státní rozpočet, plynou do něj nejvýznamnější, tedy daňové příjmy. Nižší vládní úrovně disponují velmi nízkou mírou soběstačnosti. Jejich vlastní příjmy nestačí krýt výdaje na zabezpečování veřejných statků, proto jim poskytuje stát ze svého rozpočtu účelové dotace, které podléhají přísné kontrole.

Dále se vertikální model dělí na decentralizovaný model, který se vyznačuje úplnou finanční soběstačností nižších vládních úrovní bez existence přerozdělovacích procesů.

Je to pouze teoretický model, protože by musely být vyčleněny dostatečně vysoké příjmy na pokrytí výdajů na zabezpečování veřejných statků (Široký, 2003).

Horizontální model

Existují zde finanční vztahy mezi rozpočty jednotlivých vládních úrovní v horizontální linii. Na základě tohoto modelu bohatší kraje/obce poskytují dotace chudším krajům/obcím.

Nejčastěji se využívá kombinovaný model sestávající z centralizovaného a decentralizovaného modelu. Spočívá v centralizaci některých veřejných příjmů do státního rozpočtu a v decentralizaci jiných veřejných příjmů do rozpočtů jednotlivých stupňů nižších vládních úrovní. Vlastní daňové příjmy jednotlivých vládních úrovní jsou doplňovány dotacemi a podíly na výnosech daňových příjmů. Zvyšuje se tím míra soběstačnosti územní samosprávy (Černohorský, Teplý, 2011).

Fiskální decentralizace je přenesení části veřejných příjmů do rozpočtů územních samosprávných celků (příjmová decentralizace). Jedná se i o přesun věcných i výdajových kompetencí a odpovědnosti za zajištění veřejných statků (výdajová decentralizace). Stát se snaží o optimální decentralizaci daňových příjmů nižším vládním úrovním. Jde o částečnou decentralizaci toku finančních prostředků od centrální vlády na územní samosprávu a rozdělení daňového výnosu mezi jednotlivé vládní úrovně. Tato optimální decentralizace působí na míru finanční soběstačnosti územních samosprávných celků. Míra finanční soběstačnosti představuje podíl vlastních příjmů na celkových příjmech. Územní samosprávné celky se rozhodují, do jaké míry mohou ze svých vlastních příjmů (nedaňových příjmů i daňových příjmů, které získává na základě daňového určení) financovat své výdaje (Peková, 2003).

Existují různé teorie, v nichž se jejich autoři zabývají fiskální decentralizací. Jsou to například Tieboutův model místních financí nebo Buchananova teorie klubů.

Tieboutův model místních financí

Tento model poukazuje na tzv. volbu nohou, kdy občané určité obce se rozhodují podle svých preferencí, které veřejné statky a za jakou cenu jsou ochotni využívat. Existuje zde konkurence mezi obcemi při zjišťování preferencí svých občanů. Obyvatelé určité obce porovnávají nabízené struktury veřejných statků a jejich ceny, které musí za ně

zaplatit, ve své obci a v jiných obcích a volí takovou strukturu, která jim bude vyhovovat (Hamerníková, Kubátová, 2004).

Buchananova teorie klubů

Tato ekonomická teorie se zabývá klubovými statky, které se svými charakteristikami podobají smíšeným veřejným statkům. Jedná se o statky, které zabezpečuje veřejný sektor, zejména územní samospráva. Existuje zde vylučitelnost ze spotřeby a rivalita mezi spotřebiteli. I když se těmito charakteristikami vyznačují soukromé statky, nezabezpečuje je soukromý sektor, protože při rozsáhlém využívání úspor z rozsahu může docházet k tržnímu selhání. Jednotlivci zakládají kluby především za účelem využívání úspor z rozsahu při výrobě klubových statků a sdílení nákladů na jejich zabezpečování (Jílek, 2008).

2.1.1 Decentralizace funkcí veřejných financí

Veřejné finance používají 3 funkce:

- alokační,
- redistribuční a
- stabilizační.

Decentralizace se nejvíce využívá u alokační funkce. U redistribuční a stabilizační funkce je decentralizace velice omezená (Peková, 2008).

Decentralizace alokační funkce

Využití této funkce je založeno na decentralizovaném zabezpečování a financování veřejných statků územní samosprávou. Obce a kraje znají lépe potřeby svých občanů, znají jejich preference, proto se stát na nižší vládní úrovni snaží převést část svých pravomocí. Očekává se i vyšší hospodárnost při financování veřejných statků. Navíc obyvatelé obcí a krajů, jakožto daňoví poplatníci, kontrolují kvalitu a množství užívaného veřejného statku a mají možnost vyjádřit svůj nesouhlas s jeho zajišťováním či financováním na veřejných zasedáních zastupitelstva.

Při rozhodování o decentralizaci zajišťování veřejných statků se musí brát v potaz analýza užitku. Tato analýza zkoumá, jestli mají prospěch ze zajišťování veřejných statků obyvatelé celého státu nebo jen obyvatelé kraje či obce. Na základě výsledků analýzy veřejný statek zabezpečuje stát nebo územní samosprávný celek (Provazníková, 2009).

S decentralizací alokační funkce souvisí Oatesův decentralizační teorém, který patří také mezi teorie zabývající se fiskální decentralizací.

Oatesův decentralizační teorém

Existuje jiný způsob financování veřejných statků a jiný způsob produkce veřejných statků. Teorie fiskálního federalismu rozlišuje centrální a místní produkci veřejných statků a centrální a místní financování jejich produkce. Je lepší, když veřejné statky budou poskytovat nižší vládní úrovně, protože jsou lépe informovány o preferencích svých občanů.

Decentralizační teorém poukazuje na ztráty z centrálního rozhodování o zabezpečování místních veřejných statků (Hamerníková, Kubátová, 2004).

Ztráty z centralizace závisí na:

- odlišných poptávkách občanů; čím méně se občané poptávají po veřejných statcích, tím menší ztráta z centralizace vznikne,
- cenové elasticitě poptávkových křivek; čím bude poptávková křivka strmější, tím větší ztráta z centralizace vznikne (Peková, 2008).

Obsahem decentralizace alokační funkce je i decentralizace kompetencí a odpovědností.

Decentralizace kompetencí a odpovědnosti

Decentralizace kompetencí je rozdělení kompetencí za zajišťování a financování veřejných statků mezi jednotlivé vládní úrovně. Nižší vládní úrovně mohou zabezpečovat čtyři druhy veřejných statků: národní veřejné statky, preferované statky, lokální veřejné statky a regionální veřejné statky.

Národní veřejné statky jsou takové statky, které se týkají všech obyvatel dané země, a územní samospráva je financuje nejen ze svých vlastních příjmů, ale i prostřednictvím dotací ze státního rozpočtu. Do této kategorie patří také preferované veřejné statky, u kterých stát stanovuje celostátně platný minimální standard týkající se kvality a rozsahu veřejných statků, jehož dodržování mohou občané určité lokality kontrolovat. Stát je zodpovědný za to, aby každý občan mohl využívat veřejné statky ve stejné minimální kvalitě na území celého státu.

Lokální a regionální veřejné statky využívají nejenom občané jednotlivých obcí či krajů na základě svého uvážení a preferencí, ale i občané, kterým ze zabezpečování těchto statků plyne určitý užitek.

Mezi decentralizované výdaje obcí patří například výdaje na zabezpečení veřejného pořádku, ochranu životního prostředí, komunální služby, zdravotnictví, kulturní zařízení, vzdělávání.

K decentralizaci kompetencí a odpovědnosti přistupuje stát proto, aby docházelo k vyšší hospodárnosti při zabezpečování veřejných statků, k vyšší užitečnosti pro občana (Peková, 2011).

Ale ne všechny obce zvládají úkoly v takovém rozsahu, v kterém jsou na ně při decentralizaci kladeny. Tento problém se týká malých obcí, jež mají do 1 500 obyvatel, protože obvykle mají k dispozici malý objem finančních prostředků, s kterým obtížně disponují (Peková, 2008).

Decentralizace redistribuční funkce

Cílem redistribuční funkce je přerozdělení důchodů mezi obyvatelstvo. Tato funkce umožňuje uplatňovat progresivní zdanění obyvatelstva, naopak prostřednictvím této funkce se poskytují sociální dávky obyvatelům s nízkými příjmy. U této funkce se decentralizace nedoporučuje, protože by mohly případně nastat problémy s migrací obyvatel, vznikaly by konflikty mezi cíli redistribuční politiky centrální vlády a decentralizovaných vládních úrovní. Z těchto důvodů tuto funkci využívá převážně stát a decentralizované vládní úrovně můžou zasáhnout v přesně vymezených hranicích do míry přerozdělování na svém území (Provazníková, 2009).

Decentralizace stabilizační funkce

Tato funkce je založena na využití státního rozpočtu při zasahování státu do fungování hospodářského mechanismu. Využívá se u příjmů i výdajů státního rozpočtu. Pokud je nedostatečná agregátní poptávka, stát pomocí svých výdajů vytváří poptávku po výrobcích soukromého sektoru a dále je používá ve veřejném sektoru k výrobě veřejných statků. Tím pádem zaměstnanost, výroba začne růst, zmírní se cyklické výkyvy v ekonomice. Jestliže stát změní daňové zatížení, ovlivní tím finanční prostředky, které mají soukromý sektor a domácnosti k dispozici, to znamená, že se změní i jejich poptávka. V poslední době i územní samospráva využívá tuto funkci. Jejím cílem je stabilizace ekonomiky a zaměstnanosti na svém území. Vytváří pracovní příležitosti v lokálním či regionálním veřejném sektoru, vytváří předpoklady pro vyšší příliv kapitálu, investorů a tím působí na zvyšování pracovních příležitostí v soukromém sektoru (Peková, 2003).

2.2 Zásady daňového určení územním samosprávám

Daňové určení neboli rozpočtové určení daní vymezuje, do jakého rozpočtu bude plynout výnos určité daně. Výnos může plynout do rozpočtu obce, kraje, státu či do státního mimorozpočtového fondu. Je také důležité, jak se na daňovém výnosu budou podílet jednotlivé rozpočty (Peková, 2003).

S daňovým určením souvisí pojem daňová pravomoc, který určuje, kdo ovlivňuje předmět daně, způsob výpočtu základu daně, sazby daně, kdo povoluje osvobození od daně a daňové úlevy a kdo daň spravuje a vybírá. U svěřených a sdílených daní má územní samospráva velmi malou daňovou pravomoc, větší daňovou pravomoc má u místních daní, které sama může uvalovat (Provazníková, 2009).

2.2.1 Přístupy k daňovému určení

Existují různé přístupy k daňovému určení. Lze uvést například konvenční přístup k daňovému určení, kterým se zabývali autoři Musgrave a Oates, nebo přístup teorie veřejné volby, který vychází z myšlenek autorů Brennana a Buchanana.

Konvenční přístup k daňovému určení řeší otázku svěřených jednotlivých funkcí veřejných financí. Alokační funkci mohou uplatňovat všechny vládní úrovně, zatímco redistribuční a stabilizační pouze ústřední vláda.

Důležité je zde také mobilita ekonomických subjektů. Pokud tyto subjekty územní samospráva zdaní více, než jsou jejich užítky získané ze spotřeby místních veřejných statků, může se stát, že se začnou tyto subjekty stěhovat do jiných obcí či krajů, kde budou zdaněny méně. Proto by zde mělo existovat zdanění na principu užitku.

Z toho vyplývá, že není vhodné pro decentralizaci použít daně ze zisků podniků a individuální progresivní důchodové daně, protože jsou přiměřeným nástrojem pro stabilizaci ekonomiky a přerozdělování. Dále nepřímé spotřební daně, protože uživatel veřejných statků spotřebovává na místě odlišném od jeho místa bydliště či místa výroby

veřejných statků. Naopak za vhodné se považují majetkové daně, konkrétně daně z nemovitosti, protože sledují princip užitku.

Přístup teorie veřejné volby ukazuje, jak se vláda snaží o maximalizaci své moci a svých příjmů bez ohledu na obyvatelstvo státu.

Mezi daně určené k decentralizaci budou pak patřit:

- daně s nízkým výnosem, protože pro ústřední vládu jsou nezajímavé,
- daně nákladné, co se týče jejich správy, a daně politicky nepopulární (např. daň z nemovitostí) a
- ostatní daně, které zbyly k decentralizaci a o které vláda nemá zájem (Jílek, 2008).

Nejčastěji se vychází z tohoto přístupu:

- orgány územních samosprávných celků mohou mít k dispozici samostatný daňový základ, který mohou využít podle svého uvážení. Tyto orgány rozhodují o sazbách daní a zároveň mohou tyto daně spravovat a vybírat nebo správu daně bude zabezpečovat ústřední vláda za ponechání určité daňové pravomoci územním samosprávným celkům,
- dále orgány územních samosprávných celků mají k dispozici společný daňový základ, v jehož rámci mohou stanovit přírážky k daním, nebo jim stát přidělí určité procento z výnosu daní (Hamerníková, Kubátová, 2004).

2.2.2 Způsoby daňového určení

Existují tři způsoby daňového určení:

- místní daně,
- daňové přírážky a
- sdílení daní (Jílek, 2008).

Místní daně

Místní daně patří mezi významné příjmy obecních rozpočtů. Jsou to výlučné místní daně s výlučným místním základem daně, u nichž má obec určitou daňovou pravomoc. Má za úkol tyto daně spravovat a vybírat je. Dochází ke zvyšování odpovědnosti územní samosprávy, ale i k vyššímu daňovému zatížení. Při vyšším daňovém zatížení může obec přijít o své občany, protože hrozí, že se budou stěhovat do jiné obce s nižším daňovým zatížením. Aby se toto riziko snížilo, měly by obce uvalit místní daně na nepohyblivý základ daně. Zatím se tento způsob využívá u místních poplatků (Peková, 2008).

Daňové přírážky

Daňové přírážky se využívají v těch případech, kdy ústřední vláda i nižší vládní úrovně uvalují stejnou daň. Nižší vládní úrovně si sami určí přírážky k sazbám daně na daňový základ vymezený ústřední vládou, z toho vyplývá, že územní samospráva i centrální vláda společně sdílí daňovou základnu. Existuje zde tedy určitá daňová pravomoc územní samosprávy ve stanovení daňové sazby. Je však nižší než u ústřední vlády, která spravuje daně pro nižší vládní úrovně (Jílek, 2008).

Sdílení daní

Tento způsob je nejvhodnější pro zajištění daňových příjmů územní samosprávě. Tyto příjmy poskytuje centrální vláda nižším vládním úrovním. Jde o určitý transferový a neúčelový příjem, který se podobá dotaci. Při sdílení daní nesmí nižší vládní úroveň změnit základ daně ani sazbu daně.

Existují dvě formy sdílených daní:

- nižší vládní úrovně dostávají podíl na celostátním výnosu daní, to znamená, že nijak nepůsobí na velikost svých daňových příjmů,
- územní samospráva dostává stanovené procento daňových příjmů, které vznikly na jejím území. V tomto případě může územní samospráva působit svou ekonomickou činností na velikost svých daňových příjmů. Při sdílení daní se vyskytuje pojem svěřená

daň, která znamená, že územní samospráva získá 100 % toho daňového příjmu, který vznikl na jejím území (Jílek, 2008).

2.2.3 Principy daňového určení pro rozdělování sdílených daní

Pro rozdělování sdílených daní existují tyto principy daňového určení:

- **princip jednotnosti** – každý občan dostane stejnou částku výnosu ze sdílených daní,
- **princip mobility** – obyvatelé určité obce dojíždějí do práce, do školy do jiných obcí, tyto obce musí mít tedy k dispozici větší objem místních veřejných služeb a tím pádem i více finančních prostředků k jejich zabezpečování,
- **princip regionalizace** – určité lokální veřejné statky poskytuje obec nejen pro své občany, ale i pro občany většího území,
- **princip úhrady** – lokální veřejné statky poskytované pro občany většího území jsou plně hrazeny z uživatelských poplatků a dotací,
- **princip velikosti** – výdaje na lokální veřejné statky ovlivňuje velikost obce,
- **princip stimulační** – jednotlivé obce, kde podnikají fyzické a právnické osoby, získávají podíl na jejich příjmech; je to jakási odměna za to, že vytvářejí podmínky pro podnikání,
- **princip zásluhovosti** – nejméně část daňových příjmů obcí by měla záviset na bohatství, které obec vyprodukuje,
- **princip odpovědnosti** – čím vyšší daňovou pravomoc mají obce, tím by měly mít vyšší odpovědnost za efektivní alokaci daňových příjmů (Peková, 2011).

2.2.4 Výhody sdílených daní

Sdílené daně mají tyto výhody:

- stabilita daňových příjmů,
- propojení výnosu ze sdílených daní důchodového typu na hospodářský vývoj,
- obvykle dochází ke snížení nerovností v daňovém výnosu mezi územně samosprávnými celky,
- zvyšuje se rozhodovací pravomoc územní samosprávy,
- výběr daně je nezávislý na místě zúčtování,
- obvykle dochází k centralizaci správy sdílených daní, při které jsou administrativní náklady na správu nižší než při decentralizaci správy sdílených daní (Peková, 2003).

2.2.5 Nevýhody sdílených daní

Sdílené daně mají tyto nevýhody:

- roste závislost územní samosprávy na rozhodování státu, který určuje, jak velký podíl na výnosu daně dostanou jednotlivé rozpočty,
- chybí zde motivace územní samosprávy k vytváření vlastních, zejména nedaňových příjmů,
- územní samospráva má nižší odpovědnost za výši svých výdajů,
- může se stát, že se centrální vláda bude zajímat o vyšší růst těch daní, z kterých dostane rozhodující podíl do státního rozpočtu nebo které jsou výlučným příjmem státního rozpočtu (Peková, 2008).

2.2.6 Požadavky na daňové příjmy územních rozpočtů

Daňové příjmy by měly být:

- dostatečně výnosné,
- závislé na aktivitě územních samosprávných celků; jedná se o takové příjmy, které může územní samospráva sama ovlivnit,
- rovnoměrně prostorově i časově rozložené,
- krátkodobě, střednědobě i dlouhodobě plánovatelné, což je důležité pro plánování objemu potřeb územní samosprávy,
- administrativně nenáročné a náklady na výběr a správu daní by měly být minimální (Pařízková, 1998).

2.2.7 Vhodnost daní pro decentralizaci

Teorie fiskálního federalismu doporučuje pro decentralizaci daně z pevného základu, protože jsou stabilním příjmem. Těmto daním odpovídá daň z nemovitosti. Ale problém je v jejich malém výnosu a malé dynamice v čase. Dále doporučuje místní daně a uživatelské poplatky, které jsou uvalovány územní samosprávou na obyvatele daných území. Výnos těchto daní můžou orgány územní samosprávy ovlivnit, zákon jim k tomu totiž poskytuje určitou daňovou pravomoc.

Naopak teorie fiskálního federalismu pro decentralizaci nedoporučuje progresivní daně, které nejsou stabilním ani spolehlivým příjmem. Dále nejsou pro decentralizaci vhodné nepřímé spotřební daně, protože spotřeba statku se uskutečňuje jinde než jeho výroba. Navíc občan tento statek spotřebovává na jiném místě než má bydliště. Z hlediska nespravedlnosti jsou nevhodné i daně související s využíváním nerovnoměrně rozložených přírodních zdrojů, všechny obce pochopitelně přírodní zdroje nemají (Peková, 2008).

2.2.8 Poskytování dotací

Centrální vláda poskytuje decentralizovaným úrovním vlády dotace, které jim pomáhají dorovnávat rozdíl mezi daňovými příjmy a výdaji těchto úrovní.

Účelem poskytování dotací je, aby se územní samospráva stala nezávislou a samostatnou v rozhodování. Získané dotace by měly být dostatečné z hlediska potřeby územní samosprávy, jejich přerozdělování by mělo být spravedlivé. Dotace by měly pro územní samosprávu znamenat určitou stabilitu, na základě které by mohla plánovat, jaké množství finančních prostředků vydá v nejbližší době ze svého rozpočtu. Dotace by měly respektovat ekonomickou efektivnost, neutrálnost v ovlivňování rozhodování územní samosprávy, měly by motivovat územní samosprávu k dobrému hospodaření. Správa dotací by měla být jednoduchá a administrativně nenáročná.

Dotace, které můžou decentralizované úrovni vlády získat, se dělí na běžné dotace a kapitálové dotace (Jílek, 2008).

Běžné dotace

Běžné dotace, někdy označované jako neinvestiční, protože jsou určeny na financování provozních potřeb, se dělí na účelové dotace a neúčelové dotace.

Účelové dotace

Účelové běžné dotace poskytuje centrální vláda pouze na vymezený účel, nejčastěji na financování preferovaných veřejných statků, zejména základní vzdělání, veřejné zdravotnické služby nebo údržbu silničních komunikací. Územní samospráva musí prokázat, že dotace byly použity na ten účel, na který byly poskytnuty. Pokud tuto skutečnost prokázat nemůže, musí dotaci vrátit zpátky centrální vládě.

Rozlišují se účelové dotace podmíněné a nepodmíněné. Podmíněné dotace se poskytují s podmínkou finanční spoluúčasti příjemce dotace. Nepodmíněné dotace se poskytují bez nutnosti finanční spoluúčasti příjemce dotace (Peková, 2008).

Neúčelové dotace

U neúčelových dotací není potřeba vymezit účel, na který budou dotace poskytovány, to znamená, že územní samospráva může sama rozhodovat o tom, co bude z dotací financovat. Jejich používání však může vést k neefektivní alokaci těchto dotací. Územní samospráva je může totiž použít na financování veřejných statků, které nevyžadují takovou investici. Nezohledňuje preference svých občanů, kteří projevují zájem o to, aby jim byly poskytovány statky na určité standardní úrovni. Může tak dojít k zanedbání jiných veřejných statků, do kterých je třeba investovat. Tyto dotace mohou být poskytovány jako tzv. blokové dotace. U blokových dotací musí být znám účel jejich použití, ale územní samospráva nemusí prokazovat, že na tento vymezený účel dotace použila. Neúčelové dotace jsou poskytovány na základě souboru kritérií, který schvaluje parlament. Nejčastějším kritériem pro poskytování dotací je počet obyvatel. Mohou být zohledňována i jiná kritéria, např. počet obydlí v obci, rozloha obce, průměrná výška budov, délka silniční sítě, průměrný příjem obyvatel nebo demografické ukazatele (počet dětí školního věku, počet seniorů). (Peková, 2011)

Kapitálové dotace

Kapitálové dotace, někdy označované jako investiční, jsou poskytovány na vymezený účel. Jsou to tedy opět účelové dotace, které slouží na financování určené investice, a opět musí územní samospráva prokázat, že tyto dotace byly použity na ten účel, na který byly poskytnuty. Rozlišují se podmíněné kapitálové dotace a nepodmíněné kapitálové dotace. Podmíněné dotace se poskytují jako rovnocenné dotace v tom případě, kdy vyšší vládní úroveň poskytne dotaci nižší vládní úrovni za podmínky, že nižší vládní úroveň uhradí polovinu nákladů na financování vymezeného účelu. Podmíněné dotace se také mohou poskytovat jako nerovnocenné dotace, kdy vyšší vládní úroveň poskytne dotaci nižší vládní úrovni za podmínky, že nižší vládní úroveň uhradí větší či menší část nákladů na financování vymezeného účelu, než je polovina těchto nákladů. U nepodmíněné kapitálové dotace opět není nutná finanční spoluúčast nižší vládní úrovně (Peková, 2008).

Dotace poskytuje centrální vláda přímo nebo prostřednictvím municipálního fondu, ze kterého pak dotace plynou do jednotlivých obcí. Dotace mohou být poskytovány také mezi články územní samosprávy, kdy vyšší územní samosprávní celek může poskytnout dotace nižšímu územně samosprávnému celku (Peková, 2011).

2.3 Daňové určení v České republice

Daňové určení si prošlo dlouhým vývojem. Systém rozpočtového určení daní vznikl v souvislosti s reformou územní samosprávy v roce 1993, která byla nutná, protože do této doby získávaly obecní rozpočty velmi malý podíl na výnosu majetkových daní a na výnosu daní z příjmů obyvatelstva. Došlo ke zvýšení finanční soběstačnosti územní samosprávy, ale tato finanční soběstačnost byla stále nedostatečná, proto se systém rozpočtového určení daní začal měnit ve prospěch obcí (Peková, 2003).

Tyto změny:

- částečně zvýšily daňové příjmy obecních rozpočtů,
- stabilizovaly daňové příjmy v čase,
- vyrovnaly dynamiku vývoje daňových příjmů,
- snížily prostorové rozdíly v daňovém výnosu mezi obcemi (Peková, 2008).

2.3.1 Daňové určení v letech 1993 až 1995

V tomto období docházelo v obecních rozpočtech nejvíce ke sdílení daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Její podíl na celookresním výnosu daně činil v roce 1993 40 % a do roku 1995 vzrostl na 55 %. Vypočítal se poměrem počtu obyvatel obce k počtu obyvatel okresu. Celý výnos daně z příjmů fyzických osob z podnikání plynul do obecních rozpočtů podle trvalého bydliště poplatníka. Celý výnos daně z nemovitostí plynul do obecních rozpočtů podle katastru, v němž se nemovitost nacházela. V roce 1994 se stala příjmem obcí také daň z příjmů právnických osob za předpokladu, že poplatníkem byla obec (Provazníková, 2009).

2.3.2 Daňové určení v letech 1996 až 2000

V období od roku 1996 do roku 2000 došlo ke změně velikosti výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Podíl na celookresním výnosu daně činil 30 %, z toho 20 % podle počtu obyvatel a 10 % podle plátcovy pokladny, tzn. podle sídla nebo

bydliště plátce. Nově plynula do rozpočtů obcí daň z příjmů právnických osob, jejímiž poplatníky byly jiné subjekty než obec. Její podíl na celostátním výnosu daně činil 20 % (Peková, 2008).

2.3.3 Daňové určení v letech 2001 až 2007

Do konce roku 2000 tuto problematiku upravovaly zákony o rozpočtových pravidlech, od roku 2001 zákon o rozpočtovém určení daní, jenž stanovuje procenta, kterými se každá obec podílí na celostátním výnosu daně. Na základě tohoto zákona daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří:

- a) výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- b) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,
- d) podíl na 20,59 % celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),
- e) podíl na 20,59 % z 60 % celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy ve výše uvedených bodech,
- f) podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, 30 % z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce trvalý pobyt ke dni jejich splatnosti,¹
- g) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- h) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmu.

¹ A výnos daně (vyrovnání a dodatečně přiznaná nebo dodatečně vyměřená daň) z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků srážených a odváděných plátcem daně.

Procento podílu zveřejňuje každoročně Ministerstvo financí vyhláškou a vypočte se jako poměr násobku počtu obyvatel obce a koeficientu velikostní kategorie obce (viz Tabulka 1) k součtu těchto násobků všech obcí v České republice (Česko, 2000).

Tabulka 1: Koeficienty velikostních kategorií obcí do roku 2008

Počet obyvatel	Koeficienty velikostní kategorie
0 - 100	0,4213
101 - 200	0,5370
201 - 300	0,5630
301 - 1 500	0,5881
1 501 - 5 000	0,5977
5 001 - 10 000	0,6150
10 001 - 20 000	0,7016
20 001 - 30 000	0,7102
30 001 - 40 000	0,7449
40 001 - 50 000	0,8142
50 001 - 100 000	0,8487
100 001 - 150 000	1,0393
150 001 a výše	1,6715
Hlavní město Praha	2,7611

Zdroj: Peková, Hospodaření a finance územní samosprávy

Koeficienty velikostních kategorií obcí nebyly moc výhodné pro malé obce, dosahovaly nižších daňových příjmů, protože váha těchto koeficientů byla příliš vysoká a šlo o jediné kritérium pro přerozdělování daňových příjmů obcí. Navíc rozdíly v koeficientech mezi největšími a nejmenšími obcemi byly vysoké, a pokud obce přecházely z jedné velikostní kategorie do druhé, docházelo k velkým skokovým změnám daňových příjmů. Proto musela vláda přistoupit k novelizaci zákona o rozpočtovém určení daní, která tyto nedostatky měla zmírnit (Jílek, 2008).

2.3.4 Daňové určení od roku 2008

Od tohoto roku vstoupila v platnost novela zákona o rozpočtovém určení daní, která měla přinést lepší podmínky pro malé obce. Podíly na celostátních výnosech daní se zvýšily z 20,59 % na 21,4 %.

Procento podílu se začalo zjišťovat na základě jiných kritérií, a to:

- součet poměru celkové výměry katastrálních území obce k celkové výměře katastrálních území všech obcí, vynásobený koeficientem 0,03,
- součet poměru počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí, vynásobený koeficientem 0,03,
- součet poměru násobku postupných přechodů, vypočteného pro obec pomocí koeficientu postupných přechodů (viz Tabulka 2), k součtu násobků postupných přechodů vypočtených za ostatní obce, vynásobený koeficientem 0,94 a dále násobený celkovým procentem, kterým se obce podílejí na celostátním výnosu daně.

Třetí poslední kritérium rozlišuje ostatní obce a obce hlavní město Praha, Brno, Plzeň a Ostrava. Tyto čtyři obce mají předchozí dvě kritéria totožná s ostatními obcemi a to poslední zní: procento podílu se vypočítá na základě součtu poměru násobku příslušného přepočítacího koeficientu (viz Tabulka 3) připadajícího na hlavní město Prahu, Plzeň, Ostravu nebo Brno a počtu obyvatel Prahy, Plzně, Ostravy nebo Brna k součtu násobků příslušných přepočítacích koeficientů a počtu obyvatel připadajících na hlavní město Prahu, Plzeň, Ostravu, Brno a na ostatní obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,94 (Česko, 2007b).

Tabulka 2: Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů

Počet obyvatel	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 - 300	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
301 - 5 000	1,0640	300 + 1,0640 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 300
5 001 - 30 000	1,3872	5300,8 + 1,3872 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 5 000
30 001 a výše	1,7629	39 980,8 + 1,7629 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000

Zdroj: Příloha k zákonu č. 377/2007 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Tabulka 3: Přepočítací koeficient

Obec	Přepočítací koeficient
Praha	4,2098
Plzeň	2,5273
Ostrava	2,5273
Brno	2,5273
Ostatní obce	1,0000

Zdroj: Příloha k zákonu č. 377/2007 Sb.,
kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb.,
o rozpočtovém určení daní

2.3.5 Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí je svěřená daň, jejíž celý výnos plyne do rozpočtů obcí. Daň z nemovitostí zahrnuje daň z pozemků a daň ze staveb.

Předmětem daně z pozemků jsou pozemky, které se nacházejí na území České republiky, a jedná se především o zemědělskou půdu, nezemědělskou půdu a ostatní plochy.

Základ daně může mít buď hodnotové vyjádření, nebo může být určen ve fyzických jednotkách. Hodnotové vyjádření se využívá u zemědělské půdy, v tomto případě se jedná o diferencované hodnotové vyjádření, to znamená, podle jednotlivých druhů pozemků. U ostatních ploch se používá skutečná výměra pozemku v m².

Sazba daně se používá jako diferencovaná podle určitého druhu pozemku a jedná se buď o sazbu daně vyjádřenou v procentech, nebo pevnou sazbu daně.

Předmětem daně ze staveb jsou stavby, byty a samostatné nebytové prostory, které jsou zachyceny v katastru nemovitostí.

Základem daně ze staveb je zastavěná plocha v m², u bytů a samostatných nebytových prostor je základem daně upravená podlahová plocha.

Sazby daně jsou diferencované podle toho, za jakým účelem budou stavby využívány.

Zákon o dani z nemovitostí stanovuje koeficienty (viz Tabulka 4), pro které je rozhodný počet obyvatel obce ke dni posledního sčítání lidu, kterými se vynásobí základní sazba určená pro stavební pozemky, obytné domy a byty (Vančurová, Láchová, 2010).

Daň z nemovitostí je málo výnosným příjmem obcí. Existují rozdíly v jejím výnosu mezi obcemi, vliv na tyto rozdíly mají:

- nerovnoměrně rozložený základ daně, který je odvislý od výměry pozemků a jednotlivých druhů pozemků,
- různé, diferencované základní sazby daně u jednotlivých druhů pozemků a staveb,
- osvobození od daně z nemovitostí, které bude nerovnoměrně rozloženo,
- hustota obyvatel (Peková, 2011).

Tabulka 4: Koeficienty podle velikosti obcí do roku 2008

Velikost obce	Koeficient	Rozmezí podle rozhodnutí obce
obce do 300 obyv.	0,3	0,3 - 0,6
301 - 600 obyv.	0,6	0,3 - 1,0
601 - 1000 obyv.	1,0	0,3 - 1,4
1 001 - 6 000 obyv.	1,4	0,3 - 1,6
6 001 - 10 000 obyv.	1,6	0,6 - 2,0
10 001 - 25 000 obyv.	2,0	1,0 - 2,5
25 001 - 50 000 obyv.	2,5	1,4 - 3,5
nad 50 000 obyv., dále ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Poděbradech a Mariánských Lázních	3,5	1,6 - 4,5
Praha	4,5	2,0 - 5,0

Zdroj: Příloha k zákonu č. 338/1992 Sb.

V roce 2007 byl přijat zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, který obsahoval novely různých zákonů.

Podstatné změny obsahuje novela zákona o dani z nemovitostí:

- nově se osvobozuje od daně z pozemků pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů, jestliže tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou; pokud obec uvedené pozemky od daně z pozemků takto osvobodí, toto osvobození se nevztahuje na pozemky v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše obce, jestliže tak obec stanoví obecně závaznou vyhláškou, ve které současně vymezí tyto pozemky jejich parcelním číslem s uvedením názvu katastrálního území, ve kterém leží,

- nově se stanovují korekční koeficienty pro základní sazbu daně ze stavebních pozemků a základní sazbu daně u obytných domů a bytů:

1,0 v obcích do 1 000 obyvatel

1,4 v obcích nad 1 000 obyvatel do 6 000 obyvatel

1,6 v obcích nad 6 000 obyvatel do 10 000 obyvatel

2,0 v obcích nad 10 000 obyvatel do 25 000 obyvatel

2,5 v obcích nad 25 000 obyvatel do 50 000 obyvatel

3,5 v obcích nad 50 000 obyvatel a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech

4,5 v Praze;

- obec může obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory.

Podle této novely se bude nově postupovat od 1. 1. 2009 (Česko, 2007a).

2.3.6 Novela zákona o rozpočtovém určení daní s účinností od 1. 1. 2012

Díky změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty došlo mimo jiné i ke změně zákona o rozpočtovém určení daní. Od 1. 1. 2012 došlo ke zvýšení snížené sazby daně z přidané hodnoty z 10 % na 14 % a toto zvýšení ovlivnilo podíly obcí na výnosu

této daně. Obce teď dostávají místo 21,4 % jen 19,93% podíl na výnosu daně z přidané hodnoty. Stát k této změně zákona přistoupil, protože potřebuje finanční prostředky na penzijní reformu. Vyšší výnos daně z přidané hodnoty připadl tedy na tuto reformu, ale zároveň došlo ke snížení podílu obcí. Obce tak dostávají ze celostátního výnosu daně z přidané hodnoty méně finančních prostředků a navíc došlo kvůli zvýšení snížené sazby daně z přidané hodnoty k vyšším výdajům obcí (Ministerstvo financí ČR, 2011a).

2.3.7 Návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní s účinností od 1. 1. 2013

Novela předpokládá zvýšení podílu obcí na celostátním výnosu daní z 21,4 % na 22,96 % a zvýšení předpokládaného (1. 1. 2013 by měla vstoupit také v platnost novela zákona o dani z přidané hodnoty, která by měla upravit procento podílu této daně) podílu na celostátním výnosu daně z přidané hodnoty z 19,9 % na 21,34 %. Dále by Parlament ČR chtěl zavést nové kritérium pro výpočet procenta podílu, které by znělo takto: součet poměru počtu žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí, k počtu těchto žáků za všechny obce, vyjádřený v % a násobený koeficientem 0,07. Touto novelou by se také změnila váha kritérií prostého počtu obyvatel ze 3 % na 10 % a postupných přechodů z 94 % na 80 %. U postupných přechodů by byla přidána kategorie pro města Brno, Ostravu a Plzeň – 110 001 a více obyvatel – a tím by se tato města zařadila mezi ostatní obce, přičemž by Praha zůstala jako samostatné město. Města Praha, Brno, Ostrava a Plzeň by ale dostávala nižší daňové příjmy než před plánovanou novelou. Tento problém chce Ministerstvo financí vyřešit po dobu 4 let částečnými kompenzacemi ze státního rozpočtu, které by pokryly většinu finančních ztrát.

Parlament ČR se k této změně rozhodl kvůli stížnostem středně velkých obcí na nízké daňové příjmy (Ministerstvo financí ČR, 2011b).

3. Metodika

Cílem práce je analyzovat a zhodnotit vliv změn v rozpočtovém určení daní obcím v roce 2008 na alokaci daňových příjmů obcím.

Zdroje dat, ze kterých je čerpáno:

- data ze systému ARISweb na stránkách Ministerstva financí České republiky,
- data z internetové stránky České daňové správy,
- data ze Statistické ročenky Jihočeského kraje 2011 na stránkách ČSÚ,
- data z přílohy k vyhlášce č. 232/2007 Sb. a č. 316/2008 Sb.,
- data z důvodových zpráv Ministerstva financí České republiky,
- data z vládního návrhu novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

K analýze jsou využívány tyto daňové příjmy:

- 1111 daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- 1112 daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti,
- 1113 daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů,
- 1121 daň z příjmů právnických osob,
- 1122 daň z příjmů právnických osob za obce,
- 1211 daň z přidané hodnoty,
- 1511 daň z nemovitostí.

Postup řešení:

První část práce je věnována vývoji daňových příjmů obcí v celé České republice od roku 2001 do roku 2007, na jehož základě je vytvářen celkový přehled o rozpočtovém

určení daní. K tomu jsou určena data z výkazu pro průběžné hodnocení plnění rozpočtů územně samosprávných celků – sumář za republiku - čerpaná ze systému ARISweb. Analýza je dále zaměřena z hlediska cíle této práce na daňové příjmy obcí v celé České republice v roce 2007 a v roce 2008 a tyto roky porovnává. Zde jsou čerpána také data z výkazu pro průběžné hodnocení plnění rozpočtů územně samosprávných celků – sumář za republiku – ze systému ARISweb. Dále je zde uvedeno celostátní inkaso jednotlivých sdílených daní čerpané z dokumentu Průběh celostátního inkasa sdílených daní na internetové stránce České daňové správy, z kterého jsou použita data na porovnání daňových příjmů podle velikostních kategorií v roce 2007 a v roce 2008. Důležitá je zmínka o roce 2009, kdy vlivem hospodářské krize došlo k propadu daňových inkas. Použitá data jsou čerpána opět z dokumentu Průběh celostátního inkasa sdílených daní a dále je zde poukázáno na ekonomický růst České republiky, jehož data jsou převzata z internetové stránky OECD.

Druhá část práce je věnována vývoji daňových příjmů obcí Jihočeského kraje od roku 2001 do roku 2007 a porovnání daňových příjmů obcí Jihočeského kraje roku 2007 a roku 2008. Použitá data jsou čerpána ze Statistické ročenky Jihočeského kraje 2011, z výkazu pro průběžné hodnocení plnění rozpočtů ÚSC – sumář za kraj – uvedeného v systému ARISweb. K porovnání daňových příjmů Jihočeského kraje v roce 2007 a v roce 2008 jsou použita data z přílohy k vyhlášce č. 232/2007 Sb. a data z přílohy k vyhlášce č. 316/2008 Sb.

V třetí části práce jsou rozděleny jednotlivé obce Jihočeského kraje do velikostních kategorií 0 – 100 obyvatel, 101 – 300 obyvatel, 301 – 1 500 obyvatel, 1 501 – 40 000 obyvatel a 40 001 – 100 000 obyvatel a jsou porovnávány jejich daňové příjmy v roce 2008 s rokem 2007. Účelem tohoto rozdělení je zjištění změny výše daňových příjmů menších obcí od 0 do 1 500 obyvatel a města České Budějovice, které se jako jediné nachází v poslední kategorii. Zajímavý je pohled na obce, které si v roce 2008 výrazně polepšily díky změně počtu velikostních kategorií. K této analýze jsou také použita data z přílohy k vyhlášce č. 232/2007 Sb., a data z přílohy k vyhlášce č. 316/2008 Sb.

Ve čtvrté části práce je jako samostatná daň uvedena daň z nemovitostí v roce 2008 v porovnání s rokem 2009, je analyzována jak pro Českou republiku, tak i pro Jihočeský kraj. Rok 2009 byl pro obce velice důležitý, protože díky navýšení místního koeficientu si většina obcí u této daně polepšila. K této analýze jsou využita data z výkazu pro průběžné hodnocení plnění rozpočtů ÚSC – sumář za kraj a za okres – uvedeného v systému ARISweb.

V páté části práce jsou porovnávány daňové příjmy na základě zákona o rozpočtovém určení daní platného do konce roku 2007 a na základě novely platné od roku 2008. Analýza tedy řeší, co by se stalo, kdyby novela platná od roku 2008 vůbec nevznikla a postupovalo by se tedy podle původního zákona o rozpočtovém určení daní. Data jsou čerpána z vládního návrhu novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Na základě tohoto vládního návrhu je analyzován podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

Pro výpočty procenta podílu se použijí tyto ukazatele:

- počet obyvatel,
- výměra katastrálních území obce.

Procento, na základě kterého se zjišťoval podíl obcí na sdílených daních do konce roku 2007, se počítalo na základě tohoto vzorečku:

$$P = \frac{O_t * k_t}{\sum_t O_t * k_t}$$

O_t – počet obyvatel

k_t – koeficient velikostní kategorie obce

Procento, na základě kterého se zjišťuje podíl obcí na sdílených daních od roku 2008, se vypočítá na základě těchto vzorečků:

- 1) výpočet podílu dle prostého počtu obyvatel:

$$p = (\text{počet obyvatel obce} / \text{počet obyvatel všech obcí}) \times 0,03$$

- 2) výpočet podílu dle celkové výměry obce:

$$p = (\text{výměra příslušné obce} / \text{celková výměra všech obcí}) \times 0,03$$

- 3) výpočet podílu dle počtu obyvatel upraveného koeficientem:

- a) výpočet podílu Prahy, Brna, Ostravy a Plzně a ostatních obcí ČR na sdílených daních:

$$pk = (O_M * PK_M) / \sum O_M * PK_M$$

O_M – počet obyvatel obce

PK_M – přepočítací koeficient

- b) výpočet podílu pro danou obec:

$$p = (NPP / \sum NPP) * pk$$

- 4) výpočet celkového podílu dané obce na sdílených daních:

$$p = p_o * 0,03 + p_v * 0,03 + p * 0,94$$

Nakonec, v šesté části práce, je srovnáván stávající systém rozpočtového určení daní a navrhovaný systém rozpočtového určení daní s účinností od 1. 1. 2013. Použitá data jsou čerpána z důvodové zprávy k novele zákona o rozpočtovém určení daní vydané Ministerstvem financí ČR. Účelem je zjistit, jak velké rozdíly se objeví v předpokládaných daňově určených příjmech v roce 2013 oproti stávajícím daňovým příjmům obcím.

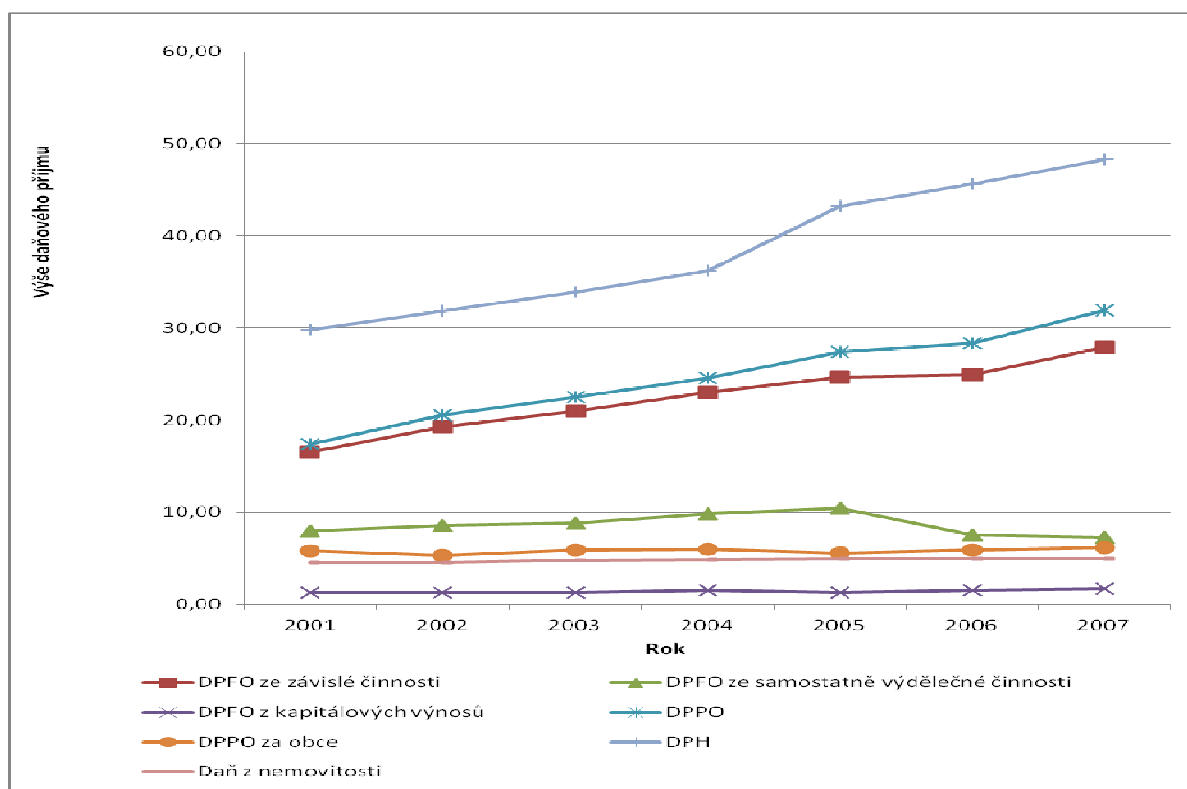
4. Řešení a výsledky

4.1 Daňové příjmy obcí České republiky

4.1.1 Vývoj daňových příjmů obcí České republiky od roku 2001 do roku 2007

Od roku 2001 vzešel v platnost nový zákon o rozpočtovém určení daní. Důvodem jeho zavedení byly čím dál větší rozdíly mezi výnosově chudými a výnosově bohatšími obcemi podobné velikosti, které se stát snažil řešit poskytováním územně vyrovnávacích dotací, což nebylo dlouhodobě udržitelné. Dalšími problémy byly nízká stabilita daňových příjmů obcí nebo disproporce mezi jiným místem bydliště a jiným místem podnikání fyzických osob (Tománek, 2004).

Graf 1: Vývoj daňových příjmů obcí od roku 2001 do roku 2007 (v mld. Kč)

Zdroj: Výkazy pro průběžné hodnocení plnění rozpočtů ÚSC – sumář za republiku, ARISweb

Z Grafu 1 je patrné, že daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, daň z příjmů právnických osob za obce a daň z nemovitostí v průběhu vývoje vykazují stabilní charakter, dále daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů právnických osob od roku 2001 neustále rostou. Daň z přidané hodnoty v roce 2005 oproti předchozímu období výrazněji vzrostla díky sazbě spotřební daně z tabákových výrobků, která byla v tomto roce zvýšena (Ministerstvo financí ČR, 2005).

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti od roku 2001 do roku 2005 pozvolně rostla, od roku 2006 tato daň začala klesat. Důvodem jejího poklesu bylo zavedení institutu společného zdanění manželů. Manželé, kteří měli rozdílnou výši příjmů, se při rozdělení společného základu daně ocitli v nižších příjmových pásmech, tím pádem jim vznikla i nižší daňová povinnost. A jelikož se tento institut týkal i fyzických osob v pracovním poměru a cizinců, narostl počet podaných daňových přiznání k dani z příjmů fyzických osob a tím i počet vykázaných přeplatků na dani, které musely finanční úřady vrátit daňovým subjektům a které zapříčinily pokles daně (Ministerstvo financí ČR, 2006).

Tabulka 5: Meziroční růst daňových příjmů obcí v letech 2001 až 2007 (v %)

Porovnávané roky	DPFO ze závislé činnosti	DPFO ze samostatně výdělečné činnosti	DPFO z kapitálových výnosů	DPPO	DPPO za obce	DPH	Daň z nemovitostí
2002/2001	16,78	7,50	0,11	18,27	-8,00	6,95	0,05
2003/2002	8,76	2,76	-5,57	9,49	10,48	6,49	5,62
2004/2003	9,80	12,11	21,65	9,29	1,49	6,82	1,89
2005/2004	7,20	6,27	-14,36	11,43	-6,61	19,28	0,95
2006/2005	1,01	-28,04	15,54	3,39	6,25	5,59	0,16
2007/2006	12,05	-3,75	15,78	12,73	4,15	5,91	-0,23

Zdroj: Výkazy pro průběžné hodnocení plnění rozpočtů ÚSC – sumář za republiku, ARISweb, vlastní výpočty

Tabulka 5 ukazuje, že nejvyšší meziroční růst daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti nastal v roce 2002 v porovnání s rokem 2001. Důvodem bylo zavedení nového

motivačního prvku pro obce, daného 1,5% podílem na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (Obec a finance, 2003).

Naopak nejnižší meziroční růst byl zaznamenán v roce 2006 v porovnání s rokem 2005 z důvodu snížení tehdy ještě progresivní sazby daně z příjmů fyzických osob (Ministerstvo financí ČR, 2007).

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti vykázala největší propad v roce 2006 v porovnání s rokem 2005 z důvodu zavedení institutu společného zdanění manželů. Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů nejvíce vzrostla v roce 2004, v roce 2005 však nastal její pokles. Vývoj této daně odpovídá vývoji úrokové sazby z vkladů fyzických osob (Ministerstvo financí ČR, 2005).

Daň z příjmů právnických osob vykázala nejnižší meziroční růst v roce 2006 v porovnání s rokem 2005. Hlavními příčinami poklesu byly snížení sazby daně z příjmů právnických osob z 28 % na 26 % a zrychlení odpisů v 1. až 3. odpisové skupině (Ministerstvo financí ČR, 2006).

U daně z příjmů právnických osob za obce je vidět meziroční pokles v roce 2002 v porovnání s rokem 2001 a v roce 2005 v porovnání s rokem 2004. Daň z přidané hodnoty zaznamenala nejvyšší meziroční růst v roce 2005 v porovnání s rokem 2004. Daň z nemovitostí vykázala meziroční pokles v roce 2007 v porovnání s rokem 2006.

Tabulka 6: Podíl jednotlivých daňových příjmů obcí na celkových daňových příjmech v letech 2001 až 2007 (v %)

Rok	DPFO ze závislé činnosti	DPFO ze samostatně výdělečné činnosti	DPFO z kapitálových výnosů	DPPO	DPPO za obce	DPH	Daň z nemovitostí
2001	19,81	9,56	1,59	20,87	6,96	35,74	5,48
2002	21,07	9,36	1,45	22,48	5,84	34,81	5,00
2003	21,35	8,96	1,27	22,94	6,01	34,55	4,92
2004	21,69	9,29	1,43	23,18	5,64	34,13	4,64
2005	20,97	8,91	1,11	23,31	4,75	36,73	4,22
2006	20,97	6,34	1,27	23,85	5,00	38,39	4,19
2007	21,76	5,65	1,36	24,90	4,82	37,65	3,87

Zdroj: Výkazy pro průběžné hodnocení plnění rozpočtů ÚSC – sumář za republiku, ARISweb, vlastní výpočty

Z Tabulky 6 lze vyčíst, že nejvyšší podíl na daňových příjmech obcí má daň z přidané hodnoty, naopak nejnižší podíl má daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů. Dále si lze povšimnout po celé období poklesu podílu daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti a daně z nemovitostí. Naopak daň z příjmů právnických osob po celé období vykazuje růst.

Dopady zákona o rozpočtovém určení daní

Došlo k většímu zapojení sdílených daní do obecních rozpočtů, snížily se územní nerovnosti daňových výnosů mezi obcemi. Dále došlo k odstranění nerovnoměrné dynamiky ve vývoji daňových příjmů obecních rozpočtů a státního rozpočtu.

Zákon o rozpočtovém určení daní způsobil velký tlak na slučování malých obcí do 150 obyvatel. Existovaly výrazné skoky mezi velikostními kategoriemi. Velká nespravedlnost nastala u města Olomouc a podobně velkých měst. Olomouc, jako jediná obce, patřila do velikostní kategorie 100 001 – 150 000 obyvatel a města, která měla okolo 90 000 obyvatel (patřila do nižší velikostní kategorie s nižším koeficientem), dostala méně peněz než Olomouc (Provazníková, 2009).

4.1.2 Daňové příjmy obcí České republiky v roce 2007 a 2008

Dne 1. 1. 2008 vstoupila v platnost novela zákona o rozpočtovém určení daní, která zásadním způsobem ovlivnila daňové příjmy. Docházelo k přerozdělování daňových příjmů na základě nových kritérií a také se změnila procenta podílu na celostátním výnosu jednotlivých daní (viz kapitola 2. 3. 4).

Navíc od roku 2008 se zvýšila snížená sazba daně z přidané hodnoty z 5 % na 9 %, tím došlo k vysokému nárůstu příjmu z této daně do státního rozpočtu (Ministerstvo financí ČR, 2008).

Tabulka 7: Celostátní inkaso sdílených daní k 31. 12. 2007 a k 31. 12. 2008
(v Kč)

Rok	DPH	DPPO	DPFO ze závislé činnosti
2007	236 384 962 269,18	162 790 674 789,94	126 388 255 454,77
2008	255 189 809 463,44	182 511 129 149,97	115 180 241 016,37

Rok	DPFO z kapitálových výnosů	DPFO ze samostatně výdělečné činnosti
2007	8 583 072 912,01	17 002 810 744,92
2008	10 378 201 175,34	17 748 525 579,75

Zdroj: Česká daňová správa, Průběh celostátního inkasa sdílených daní

Tabulka 7 ukazuje, že nejvýnosnější daní obcí v České republice je daň z přidané hodnoty, potom daň z příjmů právnických osob. Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti sice patří taky mezi výnosné příjmy obcí, ale v roce 2008 došlo k jejímu poklesu skoro o 9 % především díky ekonomické krizi. Nejméně výnosné daně jsou daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů a daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti.

Tabulka 8: Daňové příjmy obcí v roce 2007 a 2008 (v tis. Kč)

Rok	DPFO ze závislé činnosti	DPFO ze samostatně výdělečné činnosti	DPFO z kapitálových výnosů	DPPO
2007	27 918 196,84	7 255 768,35	1 741 637,24	31 945 184,35
2008	26 511 768,59	7 960 643,26	2 189 473,26	38 519 415,72

Rok	DPPO za obce	DPH	Daň z nemovitostí
2007	6 182 880,24	48 307 903,58	4 962 376,18
2008	6 026 856,02	54 773 355,18	5 098 966,42

Zdroj: Výkazy pro průběžné hodnocení plnění rozpočtů ÚSC – sumář za republiku, ARISweb

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti oproti předchozímu období, kdy neustále rostla, v roce 2008 klesla o 1 406 428,25 tisíc Kč. Příčinou byl mimo jiné i vznik nároku zaměstnanců s nižšími příjmy na daňové zvýhodnění na dítě, které bylo vyšší než jejich daňová povinnost, to znamená, že jim byla poskytnuta částka ve formě daňového bonusu. V roce 2008 zapříčinila celosvětová finanční krize snížení objemu produkce, počtu zaměstnanců a také úpadek některých subjektů, tím pádem došlo k výraznému snížení odvodu této daně.

Od roku 2008 začala daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti znovu růst. Oproti roku 2007 vzrostla o 704 874,91 tisíc Kč. Tento nárůst způsobily příznivé ekonomické výsledky osob samostatně výdělečně činných v letech 2006 a 2007, díky kterým podnikatelé v roce 2008 odvedli vyšší částky této daně.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů v roce 2008 oproti roku 2007 vzrostla o 447 836,02 tisíc Kč, přičemž v roce 2007 oproti roku 2006 vzrostla o 237 379,01 tisíc Kč. Tento nárůst byl způsoben vyššími zisky společností v předchozích letech a z toho plynoucí vyšší vyplacené dividendy a podíly na zisku.

Daň z přidané hodnoty v roce 2008 oproti roku 2007 vzrostla o 6 465 451,60 tisíc Kč, přičemž v roce 2007 oproti roku 2006 vzrostla o 2 694 695,12 tisíc Kč. Tento vysoký nárůst způsobilo zvýšení snížené sazby daně z přidané hodnoty z 5 % na 9 % (Ministerstvo financí ČR, 2008).

Daň z příjmů právnických osob v roce 2008 oproti roku 2007 vzrostla o 6 574 231,37 tisíc Kč, přičemž v roce 2007 oproti roku 2006 vzrostla o 3 606 453 tisíc Kč.

Daň z příjmů právnických osob za obce a daň z nemovitostí se nijak zvlášť v roce 2008 oproti roku 2007 nezměnily (viz Tabulka 8).

Dopad ekonomické krize na veřejné rozpočty

Ekonomická krize ovlivnila příjmy veřejných rozpočtů jak v roce 2008, tak i v roce 2009, kdy byl tento dopad ještě více výrazný než v roce 2008. Jak ukazuje Tabulka 9, HDP klesalo výrazně už v roce 2008. Ale v roce 2009 se už ekonomika ocitla v recesi.

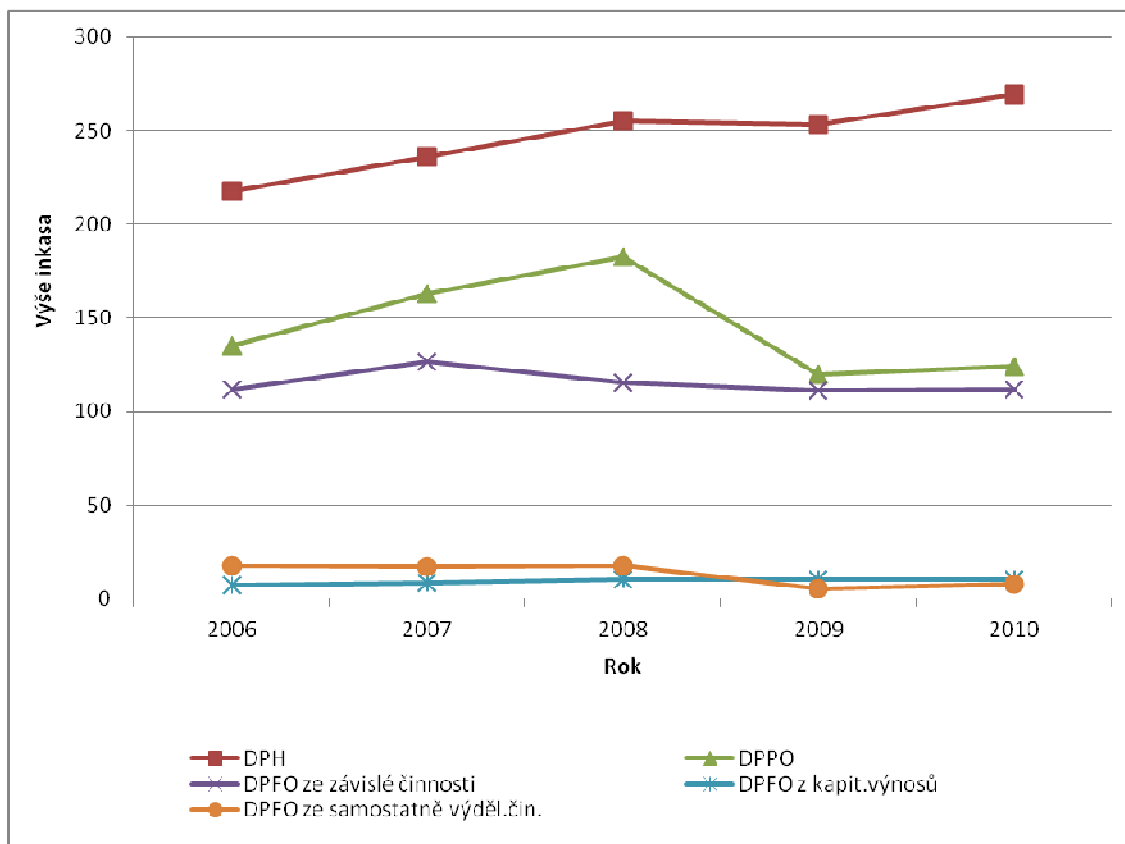
**Tabulka 9: Ekonomický růst
v letech 2006 až 2010**

Rok	Růst HDP (v %)
2006	6,8
2007	6,1
2008	2,5
2009	-4,1
2010	2,3

Zdroj: OECD, Country statistical profile:
Czech Republic

Je samozřejmé, že tento propad ovlivnil i hodnoty celostátního inkasa sdílených daní. V Grafu 2 je vidět pokles všech sdílených daní, ale nejvíce se pokles dotknul daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti.

Graf 2: Celostátní inkaso sdílených daní v letech 2006 až 2010 (v mld. Kč)

Zdroj: Česká daňová správa, Průběh celostátního inkasa sdílených daní

Shrnutí

Mezi nejvýnosnější daňové příjmy obcí České republiky patří daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, které neustále rostou. Ostatní daňové příjmy obcí České republiky vykazují stabilní charakter. Nejméně výnosný příjem obcí je daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů. Daň z nemovitostí a daň z příjmů právnických osob za obce, tzv. svěřené daně obcí, jsou také velmi málo výnosné příjmy obcí.

V roce 2008 v porovnání s rokem 2007 klesla pouze daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti kvůli hospodářské krizi, za to však daň z přidané hodnoty v roce 2008 vzrostla, a to kvůli zvýšení její snížené sazby. Hospodářská krize ovlivnila výši

daňových příjmů i v roce 2009. Nejvíce klesaly daň z příjmu právnických osob a daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti.

4.2 Daňové příjmy obcí v Jihočeském kraji

Tato práce se nebude věnovat pouze daňovým příjmům obcí v celé České republice, ale bude zaměřena i na daňové příjmy obcí Jihočeského kraje, ke kterému má autorka práce z důvodu trvalého pobytu vřelý vztah.

4.2.1 Charakteristika Jihočeského kraje

Jihočeský kraj má rozlohu 10 057 km², to je 12,8 % rozlohy České republiky. Sousedí s krajem Plzeňským, Středočeským, Jihomoravským a s krajem Vysočina. Nachází se zde národní park Šumava s rozlohou 690,3 km².

Jihočeský kraj má 623 obcí s 638 706 obyvateli. Obce náleží do 7 okresů, a to České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Tábor, Strakonice a Prachatice. Za město bylo prohlášeno 53 obcí. Kraj má 17 obcí s rozšířenou působností a 37 obcí s pověřeným úřadem. V kraji se nachází vojenský újezd Boletice, který je považován za obec, ale v analýze této práce jako obec nebude zařazen, to znamená, že se bude pracovat s 622 obcemi (Český statistický úřad, 2011).

Tabulka 10: Charakteristika okresů Jihočeského kraje

Okres	Rozloha (km ²)	Počet obcí	Počet obcí se statutem města	Počet obyvatel
České Budějovice	1 638,6	109	9	187 799
Český Krumlov	1 615,0	46	6	61 706
Jindřichův Hradec	1 943,5	106	13	93 180
Písek	1 126,8	75	5	70 673
Prachatice	1 375,1	65	6	51 471
Strakonice	1 032,0	112	6	70 807
Tábor	1 325,9	110	8	103 070
Jihočeský kraj	10 056,9	623	53	638 706

Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Jihočeského kraje 2011

V Tabulce 10 je vidět, že největší rozlohu má okres Jindřichův Hradec a nejmenší rozlohu má okres Strakonice. Za to ale největší počet obcí je v okrese Strakonice a nejmenší v okrese Český Krumlov. Největší počet obcí se statutem města je v okrese Jindřichův Hradec a nejmenší počet je v okrese Písek. Nejvíce obyvatel je samozřejmě v okrese České Budějovice, kde leží krajské město České Budějovice. Nejméně obyvatel je v okrese Prachatice.

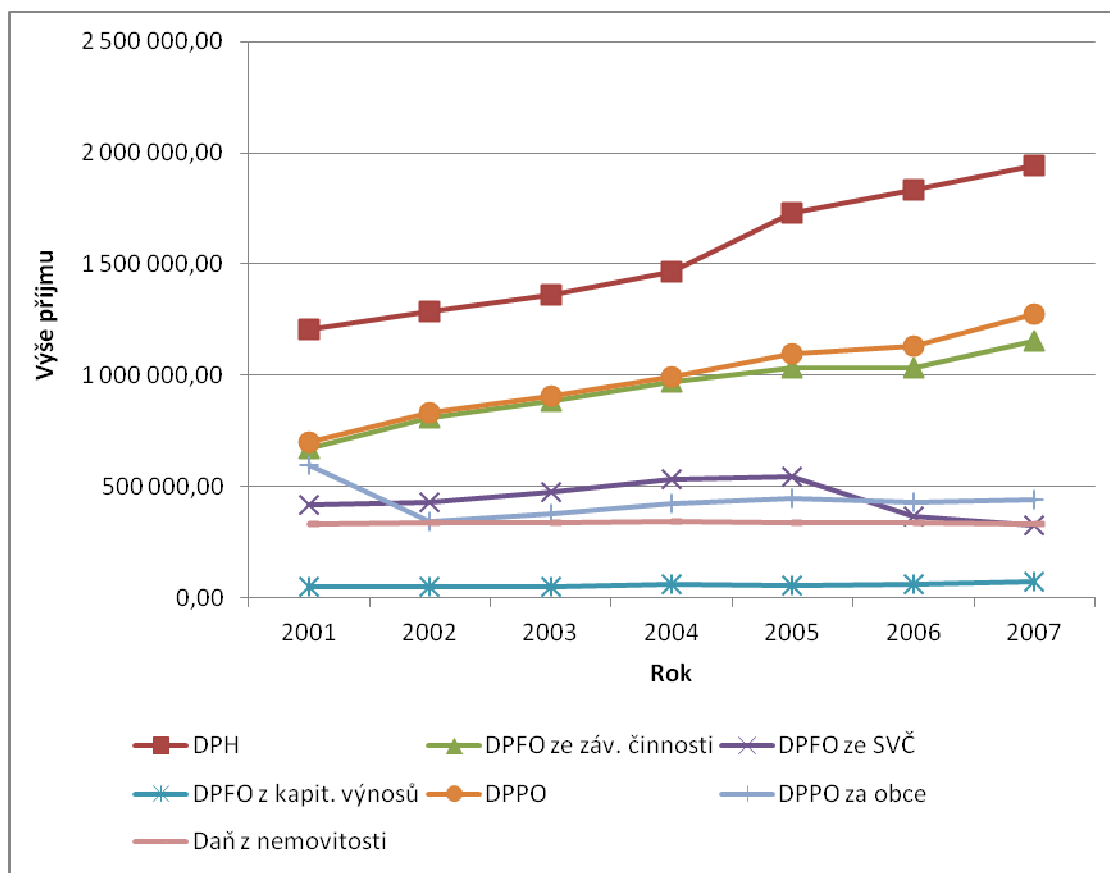
Tabulka 11: Srovnání Jihočeského kraje s ostatními kraji České republiky

Kraj	Rozloha (km ²)	Počet obcí	Počet obcí se statutem města	Počet obyvatel
Hlavní město Praha	496	1	1	1 257 158
Středočeský	11 015	1 145	82	1 264 978
Jihočeský	10 057	623	53	638 706
Plzeňský	7 561	501	56	572 045
Karlovarský	3 314	132	37	307 444
Ústecký	5 335	354	58	836 045
Liberecký	3 163	215	39	439 942
Královéhradecký	4 759	448	48	554 803
Pardubický	4 519	451	36	517 164
Vysočina	6 796	704	34	514 569
Jihomoravský	7 195	673	49	1 154 654
Olomoucký	5 267	399	30	641 681
Zlínský	3 963	305	30	590 361
Moravskoslezský	5 427	299	41	1 243 220
Česká republika	78 865	6250	594	10 532 770

Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Jihočeského kraje 2011

Jihočeský kraj je, co se týče rozlohy, druhý největší kraj v České republice, tvoří 12,75 % rozlohy celé České republiky. Co se týče počtu obcí, Jihočeský kraj je na čtvrtém místě, tvoří 9,97 % obcí v České republice. Také jako čtvrtý kraj v České republice má nejvíce obcí se statutem města. Až na sedmém místě se kraj umístil v počtu obyvatel, tvoří 6,06 % počtu obyvatel v obcích České republiky (viz Tabulka 11).

Graf 3: Vývoj daňových příjmů obcí Jihočeského kraje od roku 2001 do roku 2007
(v tis. Kč)

Zdroj: ARISweb, Výkaz pro průběžné hodnocení plnění rozpočtu ÚSC – sumář za kraj

Stabilní charakter vykazuje daň z nemovitostí a daň z příjmů právnických osob za obce. Rostoucí charakter vykazuje daň z přidané hodnoty, daň z příjmů právnických osob a daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Zároveň tyto daně patří mezi nejvýnosnější příjmy. Daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti do roku 2005 pozvolně rostla, poté začala klesat. Zajímavý je vývoj daně z příjmů právnických osob za obce. V roce 2001 z ní měl Jihočeský kraj nejvyšší příjem z tohoto období, v roce 2002 klesla a už se na tuto výši příjmu nevrátila (viz Graf 3).

Tabulka 12: Meziroční růst daňových příjmů obcí Jihočeského kraje v letech 2001 až 2007 (v %)

Porovnávané roky	DPH	DPFO ze závislé činnosti	DPFO ze SVČ	DPFO z kapitálových výnosů	DPPO	DPPO za obce	Daň z nemovitostí
2002/2001	6,46	20,52	2,75	-0,87	18,35	-42,06	0,69
2003/2002	6,18	8,66	10,79	-2,98	9,00	9,18	1,69
2004/2003	7,52	9,77	11,15	20,78	9,82	11,53	0,78
2005/2004	17,75	6,47	2,36	-13,44	10,32	5,53	-0,94
2006/2005	6,11	0,52	-32,67	16,54	3,31	-2,93	-0,27
2007/2006	5,82	11,49	-10,51	13,41	12,71	1,61	-2,47

Zdroj: ARISweb, Výkaz pro průběžné hodnocení plnění rozpočtu ÚSC – sumář za kraj, vlastní výpočty

Daň z přidané hodnoty se ze svého stabilního meziročního růstu odchýlila v roce 2005 oproti roku 2004 o 17,75 %. Pro daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti jsou důležité porovnávané roky 2002 a 2001, kdy se její meziroční růst navýšil, a porovnávané roky 2006 a 2005, kdy její meziroční růst klesl. Daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti není vůbec stabilním daňovým příjmem, je to vidět ve vyšším meziročním růstu v roce 2003 v porovnání s rokem 2002, daňový příjem poté klesl a následoval propad. Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů klesala v letech 2002, 2003 a 2005. V roce 2004 oproti roku 2003 vzrostla, ale poté opět následoval hluboký propad tohoto daňového příjmu. Potom opět vzrostla. Daň z příjmů právnických osob za obce v roce 2002 oproti roku 2001 prudce klesla, poté opět začala růst, v roce 2006 v porovnání s rokem 2005 zaznamenala mírný propad. Daň z nemovitostí vykazovala stabilní charakter, od roku 2005 v porovnání s rokem 2004 začala klesat (viz Tabulka 12).

Meziroční růst daňových příjmů obcí Jihočeského kraje je podobný jako meziroční růst daňových příjmů obcí celé České republiky. Důvody poklesu či nárůstu daňových příjmů jsou také podobné, proto zde nejsou znovu uváděny.

4.2.2 Porovnání daňových příjmů obcí Jihočeského kraje roku 2007 a roku 2008

S ohledem na cíl této práce budou porovnávány daňové příjmy obcí Jihočeského kraje roku 2007 a roku 2008. Ale nejdříve budou tyto obce rozděleny do velikostních kategorií tak, jak je rozdělil zákon o rozpočtovém určení daní platný do konce roku 2007 a novela tohoto zákona platná od roku 2008.

Tabulka 13: Rozdělení obcí Jihočeského kraje do velikostních kategorií do roku 2007

Velikostní kategorie	Počet obcí	Počet obyvatel	Koef. velikostní kategorie
0 – 100	106	7 211	0,4213
101 – 200	134	19 247	0,5370
201 – 300	100	24 749	0,5630
301 – 1 500	218	136 309	0,5881
1 501 – 5 000	45	115 599	0,5977
5 001 – 10 000	13	95 010	0,6150
10 001 – 20 000	2	25 577	0,7016
20 001 – 30 000	3	75 698	0,7102
30 001 – 40 000	1	35 859	0,7449
40 001 – 100 000	1	94 747	0,8487

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb.

V Tabulce 13 je vidět, že nejvíce obcí bylo ve velikostní kategorii 301 – 1 500 obyvatel, České Budějovice jako jediná obec byly v kategorii 40 001 – 100 000 obyvatel.

Tabulka 14: Rozdělení obcí Jihočeského kraje do velikostních kategorií od roku 2008

Velikostní kategorie	Počet obcí	Počet obyvatel	Koef. postupných přechodů
0 – 300	336	50 606	1,0000
301 – 5 000	267	255 817	1,0640
5 001 – 30 000	18	196 001	1,3872
30 001 – 100 000	2	130 840	1,7629

Zdroj: Příloha k vyhlášce č.316/2008 Sb.

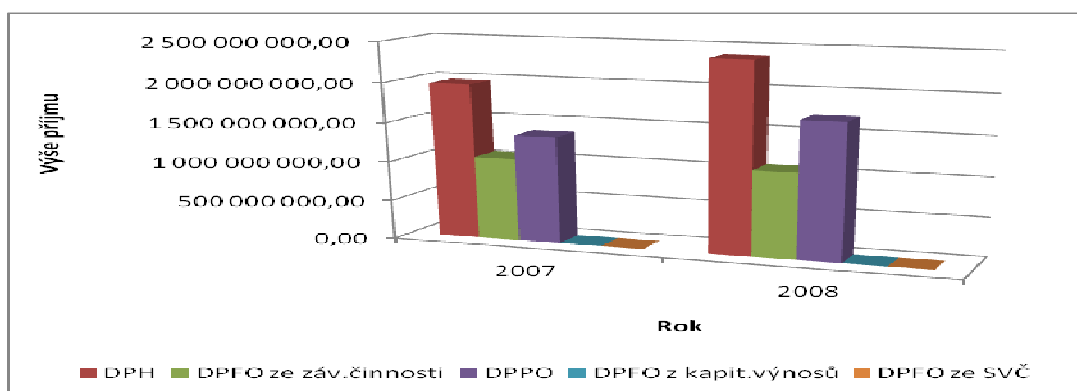
V Tabulce 14 je vidět, že od roku 2008 se zmenšil počet kategorií na 4 kategorie. Nejvíce obcí je tedy ve velikostní kategorii 0 – 300 obyvatel. V kategorii 30 001 – 100 000 obyvatel je spolu s Českými Budějovicemi i Tábor.

Tabulka 15: Sdílené daňové příjmy obcí Jihočeského kraje roku 2007 a roku 2008
(v tis. Kč)

Rok	DPH	DPFO ze záv.činnosti	DPPO	DPFO z kapit.výnosů	DPFO ze SVČ
2007	1 973 271,900	1 055 051,855	1 358 928,508	71 648,960	85 160,668
2008	2 390 369,606	1 078 896,324	1 709 586,510	97 212,881	99 750,541

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

Graf 4: Sdílené daňové příjmy obcí Jihočeského kraje roku 2007 a roku 2008
(v Kč)

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316 /2008 Sb.

Z Grafu 4 a Tabulky 15 je patrné, že si obce Jihočeského kraje polepšily u všech daňových příjmů - u daně z přidané hodnoty o 21,14 %, u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti o 2,26 %, u daně z příjmů právnických osob o 25,8 %, u daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů o 35,68 %, u daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti o 17,13 %.

Tabulka 16: Svěřené daňové příjmy obcí Jihočeského kraje (v Kč)

Rok	Daň z nemovitosti	DPPO za obce
2007	331 168 450,00	439 413 120,00
2008	346 446 930,00	445 801 690,00

Zdroj: ČSÚ, Statistická ročenka Jihočeského kraje, Příjmy kraje, obcí a DSO

V Tabulce 16 je vidět, že si obce polepšily u daně z nemovitostí o 4,6 % a u daně z příjmů právnických osob za obce o 1,5 %.

Shrnutí

V Jihočeském kraji se vývoj daňových příjmů obcí od vývoje daňových příjmů obcí České republiky nijak zvlášť nelišil. V roce 2008 došlo ke zlepšení u všech daňových příjmů obcí Jihočeského kraje, co se týče celkového pohledu. Dá se říct, že tento kraj vliv ekonomické krize na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti příliš nepoznamenal na to, aby došlo k jejímu poklesu. Sice se její výnos nesnížil, ale vykazala nejnižší růst ze všech sdílených daní.

4.3 Porovnání daňových příjmů obcí Jihočeského kraje dle vlastních velikostních kategorií v roce 2007 a v roce 2008

Obce Jihočeského kraje budou rozděleny do pěti velikostních kategorií a bude porovnávána výše jejich daňových příjmů v roce 2007 a v roce 2008 (viz Tabulka 17).

Tabulka 17: Rozdělení obcí Jihočeského kraje do vlastních velikostních kategorií

Velikostní kategorie	Počet obcí		Počet obyvatel		Počet zaměstnanců	
	rok 2007	rok 2008	rok 2007	rok 2008	rok 2007	rok 2008
0 – 100	106	104	7 211	7 106	629	667
101 – 300	233	231	43 739	43 252	8 648	8 560
301 – 1 500	218	221	136 309	137 690	30 594	30 875
1 501 – 40 000	64	65	347 743	349 897	150 585	155 749
40 001 – 100 000	1	1	94 747	95 071	65 977	73 108

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb.

Tabulka 18: Obce Jihočeského kraje, které si v roce 2008 výrazně polepšily (daňový příjem v Kč na jednoho obyvatele)

Obec	DPH		DPFO ze závislé činnosti		DPPO	
	rok 2007	rok 2008	Rok 2007	rok 2008	rok 2007	rok 2008
Bořetín	2009,00	4087,84	1074,16	1845,05	1383,53	2923,61
Mezná	2010,14	3587,50	1074,76	1741,08	1384,32	2758,87
Nedabyle	2685,22	3049,24	1435,71	1376,28	1849,22	2180,81
Bohdalovice	2686,08	5017,02	1436,17	2264,44	1849,82	3588,16
Nihošovice	2686,02	3501,50	1436,14	1580,41	1849,77	2504,27
Pracejovice	2685,89	3425,73	1436,07	1546,21	1849,69	2450,08
Mydlovary	2686,33	3168,83	1436,31	1430,26	1849,99	2266,34
Srubec	2805,20	3104,41	1499,86	1401,18	1931,85	2220,27

Obec	DPFO z kapitálových výnosů		DPFO ze samostatně výdělečné činnosti		DPFO odváděná zaměstnavatelem	
	rok 2007	rok 2008	rok 2007	rok 2008	rok 2007	rok 2008
Bořetín	72,95	166,24	86,70	170,58	65,34	52,17
Mezná	72,99	156,88	86,75	160,97	8,72	10,53
Nedabyle	97,50	124,01	115,89	127,25	44,75	77,94
Bohdalovice	97,53	204,04	115,92	209,36	22,45	44,01
Nihošovice	97,53	142,40	115,92	146,12	81,68	88,98
Pracejovice	97,53	139,32	115,92	142,96	57,19	59,67
Mydlovary	97,54	128,87	115,93	132,24	162,98	130,33
Srubec	101,86	126,25	121,06	129,55	23,39	23,94

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

Obce v Tabulce 18 se nacházely v roce 2007 na hranicích mezi velikostními kategoriemi. Rok 2008 byl pro ně velice klíčový, protože vlivem změny obyvatel se dostaly do vyšší velikostní kategorie, a tím se jim zvýšily jejich daňové příjmy.

Obci Bořetín se nejvíce zvýšila daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, a to o 127,88 %, za to se jí však snížila daň z příjmů fyzických osob odváděná zaměstnavatelem. Obci Mezná se také nejvíce zvýšila daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, a to o 114,93 %. Obci Nedabyle se nejvíce zvýšila daň z příjmů fyzických osob odváděná zaměstnavatelem, a to o 74,17 %, za to se jí však snížila daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Obci Bohdalovice se nejvíce zvýšila daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, a to o 109,21 %. Obci Nihošovice se nejvíce zvýšila daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, a to o 46,01 %. Obci Pracejovice se také nejvíce zvýšila daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, a to o 42,85 %. Obci Mydlovary se nejvíce zvýšila daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, a to o 32,12 %, za to se jí však snížila daň z příjmů fyzických osob odváděná zaměstnavatelem a daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

Obci Srubec se nejvíce zvýšila daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, a to o 23,95 %, za to se jí však snížila daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

**Tabulka 19: Porovnání daňových příjmů ve velikostní kategorii 0 – 100 obyvatel
(v Kč na 1 obyvatele)**

Daň	Rok 2007	Rok 2008
DPH	2 009,71	4 380,22
DPFO ze závislé činnosti	1 074,53	1 977,02
DPPO	1 384,02	3 132,73
DPFO z kapitálových výnosů	72,97	178,14
DPFO ze samostatně výdělečné čin.	86,73	182,79
DPFO odváděná zaměstnavatelem	38,22	35,99

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

Tabulka 19 ukazuje, že obce ve velikostní kategorii 0 – 100 obyvatel si polepšily u daně z přidané hodnoty o 117,95 %, u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti o 83,99 %, u daně z příjmů právnických osob o 126,35 %, u daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů o 144,13 %, u daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti o 110,76 %, za to však u daně z příjmů fyzických osob odváděné zaměstnavatelem si pohoršily o 5,83 %.

**Tabulka 20: Porovnání daňových příjmů ve velikostní kategorii 101 – 300 obyvatel
(v Kč na 1 obyvatele)**

Daň	Rok 2007	Rok 2008
DPH	2 630,99	3 934,19
DPFO ze závislé činnosti	1 406,71	1 775,70
DPPO	1 811,88	2 813,73
DPFO z kapitálových výnosů	95,53	160,00
DPFO ze samostatně výdělečné čin.	113,55	164,17
DPFO odváděná zaměstnavatelem	86,65	75,90

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

Tabulka 20 ukazuje, že obce ve velikostní kategorii 101 – 300 obyvatel si polepšily u daně z přidané hodnoty o 49,53 %, u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti o 26,23 %, u daně z příjmů právnických osob o 55,29 %, u daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů o 67,49 %, u daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti o 44,58 %, za to však u daně z příjmů fyzických osob odváděné zaměstnavatelem si pohoršily o 12,41 %.

Tabulka 21: Porovnání daňových příjmů ve velikostní kategorii 301 -- 1 500 obyvatel (v Kč na 1 obyvatele)

Daň	Rok 2007	Rok 2008
DPH	2 805,27	3 653,03
DPFO ze závislé činnosti	1 499,90	1 648,80
DPPO	1 931,90	2 612,64
DPFO z kapitálových výnosů	101,86	148,56
DPFO ze samostatně výdělečné čin.	121,07	152,44
DPFO odváděná zaměstnavatelem	98,37	85,99

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

Tabulka 21 ukazuje, že si obce ve velikostní kategorii 301 – 1 500 obyvatel polepšily u daně z přidané hodnoty o 30,22 %, u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti o 9,93 %, u daně z příjmů právnických osob o 35,24 %, u daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů o 45,85 %, u daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti o 25,91 %, za to však u daně z příjmů fyzických osob odváděné zaměstnavatelem si pohoršily o 12,59 %.

Tabulka 22: Porovnání daňových příjmů ve velikostní kategorii 1 501 – 40 000 obyvatel (v Kč na 1 obyvatele)

Daň	Rok 2007	Rok 2008
DPH	3 099,28	3 568,53
DPFO ze závislé činnosti	1 657,09	1 610,66
DPPO	2 134,37	2 552,20
DPFO z kapitálových výnosů	112,53	145,13
DPFO ze samostatně výdělečné čin.	133,76	148,92
DPFO odváděná zaměstnavatelem	189,79	170,70

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

Tabulka 22 ukazuje, že si obce ve velikostní kategorii 1 501 – 40 000 obyvatel polepšily u daně z přidané hodnoty o 15,14 %, u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti si pohoršily o 2,80 %, u daně z příjmů právnických osob si polepšily o 19,58 %, u daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů si polepšily o 28,97 %, u daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti si polepšily o 11,33 % a u daně z příjmů fyzických osob odváděné zaměstnavatelem si pohoršily o 10,06 %.

Tabulka 23: Porovnání daňových příjmů ve městě České Budějovice (v Kč na 1 obyvatele)

Daň	Rok 2007	Rok 2008
DPH	4 048,34	4 601,62
DPFO ze závislé činnosti	2 164,53	2 076,95
DPPO	2 787,96	3 291,06
DPFO z kapitálových výnosů	146,99	187,14
DPFO ze samostatně výdělečné čin.	174,71	192,03
DPFO odváděná zaměstnavatelem	305,19	294,90

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

Tabulka 23 ukazuje, že si město České Budějovice, která je jako jediná ve velikostní kategorii 40 001 – 100 000 obyvatel, polepšila u daně z přidané hodnoty o 13,67 %, u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti si pohoršila o 2,80 %, u daně z příjmů právnických osob si polepšila o 19,58 %, u daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů si polepšila o 28,97 %, u daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti si polepšila o 11,33 % a u daně z příjmů fyzických osob odváděné zaměstnavatelem si pohoršila o 10,06 %.

u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti si pohoršila o 4,05 %, u daně z příjmů právnických osob si polepšila o 18,05 %, u daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů si polepšily o 27,31 %, u daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti si polepšila o 9,91 % a u daně z příjmů fyzických osob odváděné zaměstnavatelem si pohoršila o 3,37 %.

Shrnutí

Nejvýraznější nárůst příjmů obcí ze sdílených daní byl zaznamenán v kategorii 0 – 100 obyvatel. Obce s tímto počtem obyvatel se vyskytovaly v této velikostní kategorii do konce roku 2007. Od roku 2008 došlo ke snížení počtu velikostních kategorií a tyto obce se zařadily do velikostní kategorie 0 – 300 obyvatel, to znamená, že například obci s 50 obyvateli připadl stejný koeficient jako obci s 250 obyvateli.

Ve všech velikostních kategoriích se v roce 2008 oproti roku 2007 nejvíce zvýšila daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů a zároveň došlo k poklesu daně z příjmů fyzických osob odváděné zaměstnavatelem. U velikostních kategorií 1 501 – 40 000 obyvatel a u města České Budějovice se navíc snížila daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Propouštění zaměstnanců, snižování mezd je tedy nejvíce znát v obcích nad 1 500 obyvatel, kde je pochopitelně více pracovních možností než v menších obcích, kde je jich nedostatek nebo dokonce žádné.

4.4 Daň z nemovitostí jako svěřená daň obcí

Od 1. 1. 2009 se začalo postupovat podle novely zákona o dani z nemovitostí, ve které jsou některé stavby vyloučeny od osvobození daně ze staveb. Jsou to novostavby mladší 15 let nebo nově zateplené budovy. Dále obce, které si stanovily obecně závaznou vyhláškou koeficienty 0,3 a 0,6 před nabytím účinnosti této novely, tyto koeficienty od počátku roku 2009 už použít nemohou. U pozemků typu orné půdy, chmelnice, vinice, zahrady, ovocného sadu a trvalých travních porostů už obce nemohou aplikovat násobný místní koeficient (ČESKO, 2007a).

Jelikož je tento rok pro obce klíčový, protože došlo k navýšení daně z nemovitosti díky použití místního koeficientu (celkově u obcí Jihočeského kraje došlo k navýšení příjmu daně z nemovitostí oproti roku 2008 o 119 572 960 Kč, tj. 34,5 %), bude porovnávána výše této daně v roce 2008 a v roce 2009 pro obce České republiky podle jednotlivých krajů a pro obce Jihočeského kraje podle jednotlivých okresů.

Tabulka 24: Místní koeficienty v Jihočeském kraji

Okres	Místní koeficient
České Budějovice	1
Český Krumlov	3
Jindřichův Hradec	2
Písek	1
Prachatice	3
Strakonice	2
Tábor	2

Zdroj: Česká daňová správa,
Přehled koeficientů daně z nemovitostí

V Tabulce 24 je vidět, že místní koeficient 4 nebo 5 nepoužil žádný okres. Místní koeficient 3 využily okresy Český Krumlov a Prachatice, za to navýšení pomocí místního koeficientu nevyužily okresy České Budějovice a Písek.

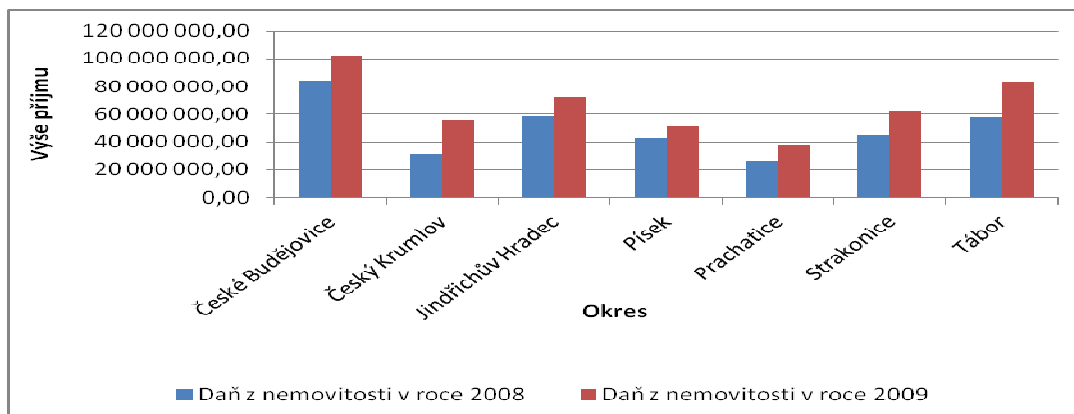
**Tabulka 25: Porovnání výše daně z nemovitostí v České republice v Kč
na 1 obyvatele v roce 2008 a 2009**

Kraj	Rok 2008	Rok 2009	Změna 2009/2008 (v %)
Jihočeský	547,08	732,36	33,87
Vysočina	552,89	758,44	37,18
Plzeňský	553,53	641,32	15,86
Karlovarský	455,55	642,08	40,95
Královéhradecký	546,45	770,73	41,04
Středočeský	615,31	727,83	18,29
Moravskoslezský	369,61	443,14	19,89
Liberecký	419,75	601,34	43,26
Jihomoravský	521,59	565,59	8,44
Ústecký	518,06	764,43	47,56
Olomoucký	541,36	605,62	11,87
Pardubický	508,90	688,95	35,38
Zlínský	428,08	473,77	10,67
Hl. m. Praha	368,31	367,05	-0,34

Zdroj: ARISweb, Výkazy pro průběžné hodnocení plnění rozpočtu ÚSC,
sumář za kraj

Tabulka 25 ukazuje, že navýšení koeficientu nejvíce využil Ústecký kraj. Příjmy z daně z nemovitostí na obyvatele vzrostly oproti roku 2008 o 47,56 %. Podobný nárůst příjmů z daně z nemovitostí byl zaznamenán i v Libereckém, Karlovarském a Královéhradeckém kraji. Naopak navýšení koeficientu nejméně využilo Hl. m. Praha, příjmy z daně z nemovitostí na obyvatele klesly oproti roku 2008 o 0,34 %.

Graf 5: Daň z nemovitostí v Jihočeském kraji v roce 2008 a v roce 2009 (v Kč)

Zdroj: Výkazy pro průběžné hodnocení plnění rozpočtů ÚSC – sumář za okres, ARISweb

V Grafu 5 je vidět, že v každém okrese některé obce využily možnosti navýšit místní koeficient. Nejvíce se navýšení projevilo v okrese Český Krumlov, bylo více než 78 %.

Shrnutí

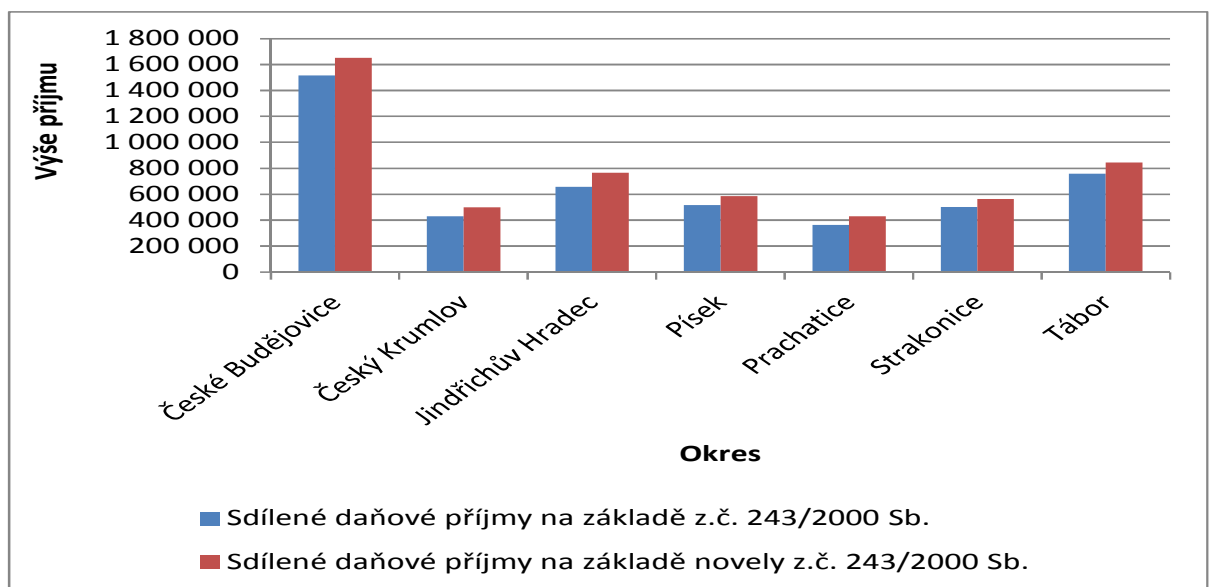
Díky možnosti navýšení místního koeficientu došlo ke zvýšení příjmů z daně z nemovitosti u všech okresů Jihočeského kraje i u všech krajů České republiky. Nepatrný pokles této daně vykázalo pouze hl. m. Praha.

4.5 Porovnání predikce na rok 2008 a zákona o RUD platného do konce roku 2007

V roce 2007 vypracovalo Ministerstvo financí predikci daňových příjmů od 1. 1. 2008, na základě které vypočítalo očekávané sdílené daňové příjmy obcí České republiky, které by v roce 2008 dostaly, kdyby začala platit novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

V grafu 5 jsou znázorněny sdílené daňové příjmy obcí jednotlivých okresů Jihočeského kraje a je zde porovnání sdílených daňových příjmů, které jsou obcím přiděleny na základě zákona o rozpočtovém určení daní platného do konce roku 2007, a sdílených daňových příjmů, které by obce dostávaly na základě novely zákona o rozpočtovém určení daní platné od roku 2008.

Graf 6: Porovnání daňových příjmů na základě zákona o RUD platného do konce roku 2007 a na základě předpokládané novely zákona o RUD podle okresů v roce 2008 (v tis. Kč)

Zdroj: MFČR, Podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů - na základě vládního návrhu novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Graf 6 ukazuje, že podle novely zákona o rozpočtovém určení daní by si polepšily všechny okresy Jihočeského kraje.

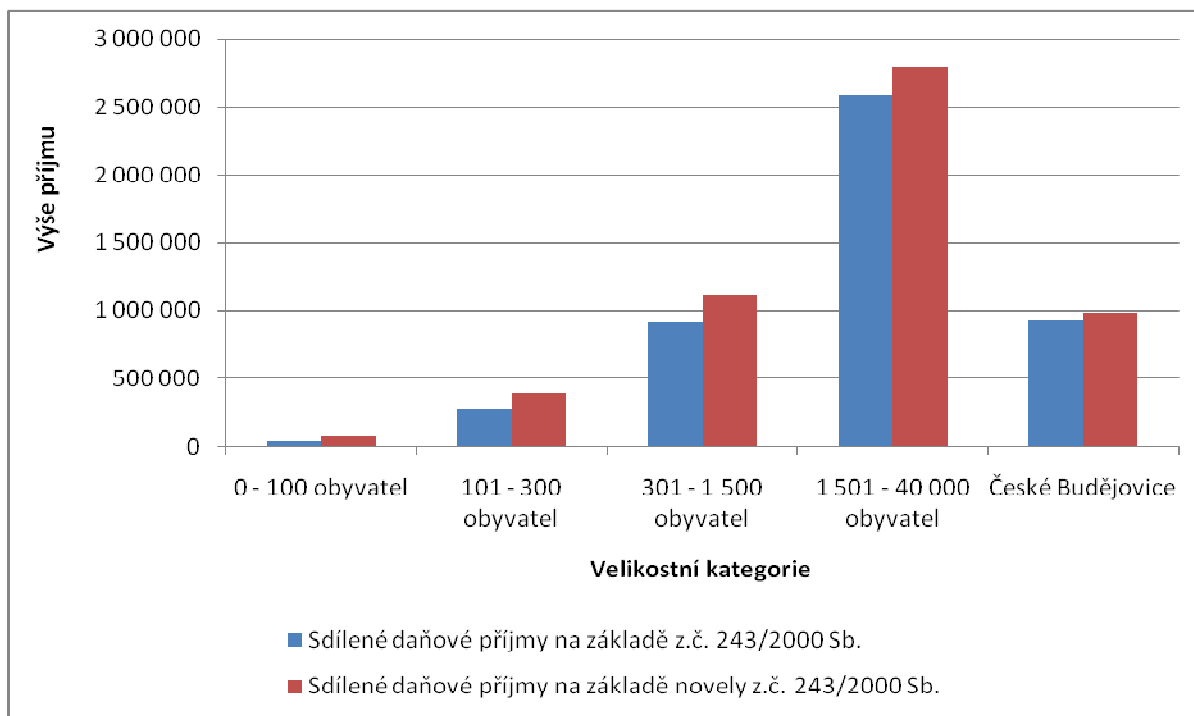
Od 1. 1. 2008 začala platit novela zákona o rozpočtovém určení daní a výsledné daňové příjmy obcí se od predikce Ministerstva financí příliš nelišily (viz Tabulka 26).

Tabulka 26: Porovnání daňových příjmů na základě predikce a na základě novely zákona o RUD podle okresů v roce 2008 (v tis. Kč)

Okres	Sdílené daňové příjmy na základě predikce	Sdílené daňové příjmy na základě nové platné právní úpravy
České Budějovice	1 652 994	1 668 192
Český Krumlov	500 286	502 643
Jindřichův Hradec	767 200	767 994
Písek	587 254	587 904
Prachatice	431 415	432 451
Strakonice	564 751	569 823
Tábor	844 991	846 808

Zdroj: MFČR, Podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů - na základě vládního návrhu novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

Graf 7: Porovnání daňových příjmů na základě zákona o RUD platného do konce roku 2007 a na základě předpokládané novely zákona o RUD podle velikostních kategorií obcí v roce 2008 (v tis. Kč)

Zdroj: MFČR, Podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů - na základě vládního návrhu novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, vlastní výpočty

Graf 7 ukazuje předpokládané zvýšení daňových příjmů u všech velikostních kategorií Jihočeského kraje. Nejvíce by si polepšila velikostní kategorie 0 – 100 obyvatel, a to o 103,8 %. Nejméně by si polepšily České Budějovice, a to o 6,4 %.

Tabulka 27: Porovnání daňových příjmů na základě predikce a na základě novely zákona o RUD podle velikostních kategorií v roce 2008 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie	Sdílené daňové příjmy na základě predikce	Sdílené daňové příjmy na základě nové platné právní úpravy
0 - 100 obyvatel	70 940	70 000
101 - 300 obyvatel	386 355	382 685
301 - 1 500 obyvatel	1 118 094	1 131 187
1 501 - 40 000 obyvatel	2 793 102	2 808 073
České Budějovice	980 401	983 870

Zdroj: MFČR, Podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů - na základě vládního návrhu novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

V roce 2008 opravdu došlo k navýšení sdílených daňových příjmů u všech velikostních kategorií. U kategorií 0 – 100 obyvatel a 101 – 300 obyvatel předpokládala predikce Ministerstva financí vyšší daňové příjmy, než byla skutečnost. U zbývajících kategorií došlo k většímu navýšení, než předpokládala predikce Ministerstva financí (viz Tabulka 27).

**Tabulka 28: Předpokládané zisky a ztráty ve velikostních kategoriích
v Jihočeském kraji (v tis. Kč)**

Velikostní kategorie	Zisky	Ztráty
0 - 100 obyvatel	36 134	
101 - 300 obyvatel	109 965	
301 - 1 500 obyvatel	199 684	14
1 501 - 40 000 obyvatel	204 548	
České Budějovice	59 144	
Celkem	609 475	14

Zdroj: MFČR, Podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů - na základě vládního návrhu novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, vlastní výpočty

Tabulka 28 ukazuje, že na základě predikce by ztrácela pouze velikostní kategorie 301 – 1500 obyvatel, a to obec Vidov o 14 000 Kč.

**Tabulka 29: Skutečné zisky a ztráty ve velikostních kategoriích
v Jihočeském kraji (v tis. Kč)**

Velikostní kategorie	Zisky	Ztráty
0 - 100 obyvatel	36 131	0
101 - 300 obyvatel	112 787	0
301 - 1 500 obyvatel	214 694	0
1 501 - 40 000 obyvatel	210 233	58
České Budějovice	62 613	0
Celkem	636 458	58

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

Tabulka 29 ukazuje, že v roce 2008 ztratila díky novele pouze kategorie 1 501 – 40 000 obyvatel, a to obec Rudolfov o 58 000 Kč.

Tabulka 30: Předpokládané zisky a ztráty ve velikostních kategoriích v ČR
(v tis. Kč)

Velikostní kategorie	Zisky	Ztráty
0 - 100 obyvatel	183 208	0
101 - 200 obyvatel	360 187	0
201 - 300 obyvatel	331 835	0
301 - 1 500 obyvatel	1 604 916	51
1 501 - 5 000 obyvatel	641 881	0
5 001 - 10 000 obyvatel	522 240	662
10 001 - 20 000 obyvatel	209 533	3 263
20 001 - 30 000 obyvatel	260 031	0
30 001 - 40 000 obyvatel	151 884	0
40 001 - 50 000 obyvatel	35 963	0
50 001 - 100 000 obyvatel	457 692	10 710
100 001 - 150 000 obyvatel	0	149 588
Celkem	4 759 370	164 274

Zdroj: PSP ČR, sněmovní tisk 319/0, novela zákona o RUD, důvodová zpráva

Do údajů v Tabulce 30 se nezapočítávají obce Praha, Brno, Ostrava a Plzeň. Na základě predikce ztrácejí velikostní kategorie 301 – 1 500 obyvatel, 5 001 – 10 000 obyvatel, 10 001 - 20 000 obyvatel, 50 001 – 100 000 obyvatel a 100 001 – 150 000 obyvatel. V poslední velikostní kategorii je jediné město Olomouc, které se do roku 2007 nacházelo ve velikostní kategorii těsně nad 100 000 obyvatel a pro které byl koeficient velikostní kategorie velmi výhodný. Proto změnou zákona o rozpočtovém určení daní, kdy se zmenší počet velikostních kategorií na čtyři velikostní kategorie, podle predikce tolik ztratí na svých daňových příjmech.

Tabulka 31: Skutečnost v roce 2008 ve velikostních kategoriích v ČR (v Kč)

Velikostní kategorie	Rok 2007	Rok 2008	Rozdíl
0 - 100 obyvatel	177 652 361,5	341 974 910,7	164 322 549,2
101 - 200 obyvatel	941 034 208,0	1 244 950 540,0	303 916 332,0
201 - 300 obyvatel	1 331 610 944,0	1 629 945 096,0	298 334 152,0
301 - 1 500 obyvatel	12 342 980 723,0	13 758 507 467,0	1 415 526 744,0
1 501 - 5 000 obyvatel	10 006 714 813,0	10 594 372 654,0	587 657 841,0
5 001 - 10 000 obyvatel	6 398 940 483,0	6 825 773 631,0	426 833 148,0
10 001 - 20 000 obyvatel	7 421 029 709,0	7 590 126 809,0	169 097 100,0
20 001 - 30 000 obyvatel	5 172 569 479,0	5 320 250 192,0	147 680 713,0
30 001 - 40 000 obyvatel	2 850 795 693,0	2 947 528 202,0	96 732 509,0
40 001 - 50 000 obyvatel	2 068 936 109,0	2 074 021 012,0	5 084 903,0
50 001 - 100 000 obyvatel	10 782 916 529,0	11 034 308 309,0	251 391 780,0
100 001 - 150 obyvatel	1 143 536 134,0	983 724 586,1	-159 811 547,9

Zdroj: Příloha k vyhlášce č. 232/2007 Sb., Příloha k vyhlášce č. 316/2008 Sb., vlastní výpočty

V roce 2009 město Olomouc ztratilo na svých daňových příjmech 159 811 547,9 Kč, což bylo oproti predikci o více než 10 000 000 Kč více (viz Tabulka 31).

Shrnutí

Ministerstvo financí ČR předpokládalo na rok 2008 zvýšení daňových příjmů u všech velikostních kategorií. Skutečnost potvrdila více méně jeho predikci, daňové příjmy opravdu vzrostly u všech kategorií. Nejvíce ale ztrácely středně velké obce a změna zákona se výrazně dotkla města Olomouc.

4.6 Předpokládané sdílené daňové příjmy obcí od 1. 1. 2013

Malé obce si stále stěžují na nízké sdílené daňové příjmy, proto stát přistoupil k dalšímu návrhu novely zákona o rozpočtovém určení daní, který by obcím měl finančně polepšit, a to zvýšením podílu na výnosech jednotlivých daní, zavedením nového kritéria a změnou váhy dvou kritérií. Naopak čtyři největší města by na daňových příjmech ztratila (viz kapitola 2.3.7).

Jak ukazuje Tabulka 32, nejvíce by si polepšily obce ve velikostní kategorii 2 001 – 5 000 obyvatel. Naopak díky této novele by nejvíce ztratila Praha. Hlavní město spolu s Plzní, Ostravou a Brnem by pak dostali částečnou kompenzaci ze státního rozpočtu (Ministerstvo financí ČR, 2011b).

Tabulka 32: Srovnání návrhu a stávajícího systému sdílených daní

Velikostní kategorie	Sdílené daně (mil. Kč)		Rozdíl
	platný zákon	navrhovaný zákon	
0 - 100 obyvatel	310,1	359,1	49,0
101 - 200 obyvatel	1 253,2	1 499,0	245,8
201 - 500 obyvatel	4 752,5	5 901,7	1 149,2
501 - 1 000 obyvatel	6 794,0	8 758,3	1 964,3
1 001 - 2 000 obyvatel	7 071,4	9 367,0	2 295,6
2 001 - 5 000 obyvatel	8 261,6	11 187,4	2 925,8
5 001 - 10 000 obyvatel	6 881,3	8 880,2	1 998,9
10 001 - 20 000 obyvatel	7 518,1	8 897,9	1 379,8
20 001 - 50 000 obyvatel	9 760,6	10 873,1	1 112,5
50 001 - 100 000 obyvatel	10 438,7	10 698,7	260,0
100 001 - 150 000 obyvatel	1 981,7	1 988,3	6,6
Praha	37 312,2	35 081,2	-2 231,0
Plzeň	3 034,8	2 137,8	-897,0
Ostrava	5 456,8	4 578,2	-878,6
Brno	6 673,2	5 792,3	-880,9
Celkem ČR	117 500,2	126 000,2	8 500,0

Zdroj: MFČR, Důvodová zpráva k novele zákona o RUD

5. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat a zhodnotit vliv změn v rozpočtovém určení daní obcím v roce 2008 na alokaci daňových příjmů obcím.

Nejdříve bylo poukázáno na vývoj daňových příjmů obcí České republiky a následně Jihočeského kraje od roku 2001 do roku 2007. V práci byl zjištěn růst nejvýnosnějších daňových příjmů obcí v průběhu tohoto období a stabilní vývoj ostatních daňových příjmů obcí. Poté byly porovnávány daňové příjmy roku 2007 a roku 2008, přičemž byl v roce 2008 zjištěn nárůst daně z přidané hodnoty díky zvýšení snížené sazby a pokles daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti kvůli hospodářské krizi. Hospodářská krize zapříčinila pokles daňových příjmů i v roce 2009, kdy se pokles nejvíce projevil u daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti.

Od roku 2008, kdy se začalo postupovat podle novely zákona o rozpočtovém určení daní, došlo v Jihočeském kraji ke zvýšení všech daňových příjmů obcí. Přičemž nejvyšší nárůst příjmů obcí ze sdílených daní byl zaznamenán v kategorii 0 – 100 obyvatel. Na základě analýzy při použití vlastních velikostních kategorií byl zjištěn největší nárůst daně z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů, která je nejméně výnosným daňovým příjmem obcí. Zároveň došlo u obcí s počtem obyvatel 1 501 – 40 000 a u statutárního města České Budějovice k poklesu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daně z příjmů fyzických osob odváděné zaměstnavatelem. V tomto roce u některých firem ve velkých obcích došlo k propouštění zaměstnanců nebo ke snížení jejich mezd na ekonomicky snesitelnou úroveň.

Dani z nemovitostí je věnována samostatná kapitola. To proto, že od roku 2009 spousta obcí využilo navýšení místního koeficientu, které umožnila novela zákona o dani z nemovitostí. Cílem tedy bylo porovnat výši příjmů obcí z této daně v roce 2009 oproti roku 2008. Výsledkem bylo navýšení příjmů jak v jednotlivých krajích České republiky, ale i v jednotlivých okresech Jihočeského kraje. Stále tato daň však patří mezi nejméně výnosné daňové příjmy.

Co se týče srovnání predikce daňových příjmů sestavenou Ministerstvem financí ČR na rok 2008 a skutečnosti v roce 2008, nebyl zaznamenán výrazný rozdíl. Opravdu došlo k navýšení daňových příjmů a k finančním ztrátám středně velkých obcí. Nejvíce se novela zákona o rozpočtovém určení daní dotkla města Olomouc, která vlivem změny počtu velikostních kategorií utrpěla ztrátu ve formě výrazného snížení daňových příjmů.

Od roku 2013 by měla platit další novela zákona o rozpočtovém určení daní, která by měla ještě více zvýšit daňové příjmy menších obcí a naopak snížit daňové příjmy velkých měst. Samozřejmě s tímto krokem velká města nesouhlasí, stát by jim však jako náhradu ztráty na určitou dobu poskytnul finanční prostředky, aby se s touto změnou lépe vyrovnala.

Nutno podotknout, že současný systém rozpočtového určení daní opravdu potřebuje velkou změnu, zejména u financování malých obcí. Ty také potřebují finanční prostředky na zabezpečení kulturní, sportovní či dopravní infrastruktury, na zajištění dostatečné zdravotní, sociální péče, vzdělání. Některé obce se nachází v chráněných krajinných oblastech, v přírodních rezervacích. Tyto všechny služby a oblasti potřebují neustále prostředky na jejich provozování či obnovu. Jsou to nemalé náklady, jejichž výši zdaleka nepokryjí příjmy obcí. Tuto situaci musí obce řešit různými žádostmi o dotace, půjčkami, bankovními úvěry a pak se některé obce stávají zadluženými a nejsou schopny zabezpečovat ani ty nezákladnější potřeby, které musí ze zákona občanům zajistit.

Summary

The aim of this bachelor's work is to analyse and evaluate the influence of changes in the determination of tax rating to municipalities in the year 2008 on allocation of tax revenue for the municipalities. At first this work deals with the development of tax revenues of the municipalities from the year 2001 to 2007. The most profitable tax revenues exhibit rise trend while the less profitable tax revenues do not vary too much in the course of the aforementioned time period. On the basis of analysis consisting in the comparison of the tax revenues of the municipalities in the year 2007 and 2008 an increase has been found out for all tax revenues except the natural person income tax from dependent activities and the natural person income tax paid by the employer. In the year 2009 there was an increase in real estate tax thanks to the rise in local coefficient for most of municipalities throughout the Czech Republic. However the level of tax revenues is still inadequate as far as smaller municipalities are concerned, which should be understood that new increase in tax revenues is being again taken into consideration.

Keywords

Fiscal decentralization, Tax determination, Tax revenues, Municipalities

Seznam literatury

ČERNOHORSKÝ, J., TEPLÝ, P., 2011. *Základy financí*. Praha: Grada Publishing, a. s., 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.

ČSÚ, oddělení regionálních analýz a informačních služeb ČESKÉ BUDĚJOVICE, 2011. *Statistická ročenka Jihočeského kraje 2011*. České Budějovice: Český statistický úřad, 228 s. ISBN 978-80-250-2115-6.

HAMERNÍKOVÁ, B., KUBÁTOVÁ, K., 2004. *Veřejné finance*. Vyd. 2. Praha: Eurolex Bohemia, 355 s. ISBN 80-86432-88-2.

JÍLEK, M., 2008. *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*. Praha: ASPI - Wolters Kluwer, 428 s. ISBN 978-80-7357-355-3.

PAŘÍZKOVÁ, I., 1998. *Finance územních samosprávných celků*. Brno: Masarykova univerzita, 178 s. ISBN 80-210-1997-2 : 182.00.

PEKOVÁ, J., 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 578 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PEKOVÁ, J., 2003. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 376 s. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, J., 2008. *Veřejné finance, úvod do problematiky*. Vyd. 4. Praha: ASPI, a. s., 580 s. ISBN 978-80-7357-358-4.

PROVAZNÍKOVÁ, R., 2009. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

ŠIROKÝ, J., 2003. *Daňové teorie. S praktickou aplikací*. Praha: C. H. Beck. 249 s. ISBN 80-7179-413-9.

VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L., 2010. *Daňový systém ČR 2010*. Vyd. 10. Praha: 1.VOX, a. s. – Nakladatelství, 355 s. ISBN 978-80-86324-86-9.

ČESKO. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

In: *Portál veřejné správy České republiky* [online]. Ministerstvo vnitra [cit. 2012-01-05].

Dostupné z: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=243%2F2000&number2=&name=&text

ČESKO. Zákon č. 261/2007a Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů. In: *Portál veřejné správy České republiky* [online]. Ministerstvo vnitra [cit. 2012-01-05]. Dostupné

z: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=261%2F2007&number2=&name=&text

ČESKO. Zákon č. 377/2007b Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů. In: *Portál veřejné správy České republiky* [online]. Ministerstvo vnitra [cit. 2012-01-05].

Dostupné z: http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701?number1=377%2F2007&number2=&name=&text

ELIÁŠ, Antonín. Jaké bude rozpočtové určení výnosů daní? *Obec a finance* [online]. 1999, roč. 4, č. 3 [cit. 2012-03-06]. ISSN 1213-6336.

Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6642>

ELIÁŠ, Antonín. Současná struktura RUD a konkrétní náměty k zamyšlení. *Obec a finance* [online]. 2006, roč. 11, č. 1 [cit. 2012-03-06]. ISSN 1213-6336. Dostupné

z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6220518>

Ministerstvo financí ČR: Rozpočtové určení daní. 2008. *Česká daňová správa* [online]. [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-3EA9846B-B7537276/cds/xsl/283.html?year=0>

Ministerstvo financí ČR: Daňové změny. 2011a. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2012-04-06].

Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2011_10_06_Zofinske_forum.pdf

Ministerstvo financí ČR: Důvodová zpráva. 2011b. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2012-03-03].

Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Duvodova_zprava_Novela_-_zakon-243-2000_zakon-o-rozpocetovem-urceni-dani_201110.pdf

Ministerstvo financí ČR: Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2005. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2012-02-27].

Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2005_C_pdf.pdf

Ministerstvo financí ČR: Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2006. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2012-02-27].

Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2006_C_pdf.pdf

Ministerstvo financí ČR: Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2008. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2012-02-27].

Dostupné z: http://mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2008_C_pdf.pdf/

Ministerstvo financí ČR: Konvergenční program České republiky. 2007. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 2012-04-18].

Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/konvergen_programy_31239.html

Obec a finance: Finanční správa měst a obcí. *Obec a finance* [online]. 2003, roč. 8, č. 5 [cit. 2012-04-18]. ISSN 1213-6336.

Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=5730334>

TOMÁNEK, Petr. Rozpočtové určení daní obcím: Zhodnocení současného stavu a doporučené principy změn. *Obec a finance* [online]. 2004, roč. 9, č. 3 [cit. 2012-03-06]. ISSN 1213-6336. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=610905>

Seznam tabulek a grafů

Seznam tabulek

Tabulka 1: Koeficienty velikostních kategorií obcí do roku 2008

Tabulka 2: Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů

Tabulka 3: Přepočítací koeficient

Tabulka 4: Koeficienty podle velikosti obcí do roku 2008

Tabulka 5: Meziroční růst daňových příjmů obcí v letech 2001 až 2007

Tabulka 6: Podíl jednotlivých daňových příjmů obcí na celkových daňových příjmech v letech 2001 až 2007

Tabulka 7: Celostátní inkaso sdílených daní k 31. 12. 2007 a k 31. 12. 2008

Tabulka 8: Daňové příjmy obcí v roce 2007 a 2008

Tabulka 9: Ekonomický růst v letech 2006 až 2010

Tabulka 10: Charakteristika okresů Jihočeského kraje

Tabulka 11: Srovnání Jihočeského kraje s ostatními kraji ČR

Tabulka 12: Meziroční růst daňových příjmů obcí Jihočeského kraje v letech 2001 až 2007

Tabulka 13: Rozdělení obcí Jihočeského kraje do velikostních kategorií do roku 2007

Tabulka 14: Rozdělení obcí Jihočeského kraje do velikostních kategorií od roku 2008

Tabulka 15: Sdílené daňové příjmy obcí Jihočeského kraje roku 2007 a roku 2008

Tabulka 16: Svěřené daňové příjmy obcí Jihočeského kraje

Tabulka 17: Rozdělení obcí Jihočeského kraje do vlastních velikostních kategorií

- Tabulka 18: Obce Jihočeského kraje, které si v roce 2008 výrazně polepšily
- Tabulka 19: Porovnání daňových příjmů ve velikostní kategorii 0 – 100 obyvatel
- Tabulka 20: Porovnání daňových příjmů ve velikostní kategorii 101 – 300 obyvatel
- Tabulka 21: Porovnání daňových příjmů ve velikostní kategorii 301 – 1 500 obyvatel
- Tabulka 22: Porovnání daňových příjmů ve velikostní kategorii 1 501 – 40 000 obyvatel
- Tabulka 23: Porovnání daňových příjmů ve městě České Budějovice
- Tabulka 24: Místní koeficienty v Jihočeském kraji
- Tabulka 25: Porovnání výše daně z nemovitostí v ČR v Kč na 1 obyvatele v roce 2008 a 2009
- Tabulka 26: Porovnání daňových příjmů na základě predikce a na základě novely zákona o RUD podle okresů v roce 2008
- Tabulka 27: Porovnání daňových příjmů na základě predikce a na základě novely zákona o RUD podle velikostních kategorií v roce 2008
- Tabulka 28: Předpokládané zisky a ztráty ve velikostních kategoriích v Jihočeském kraji
- Tabulka 29: Skutečné zisky a ztráty ve velikostních kategoriích v Jihočeském kraji
- Tabulka 30: Předpokládané zisky a ztráty ve velikostních kategoriích v ČR
- Tabulka 31: Skutečnost v roce 2008 ve velikostních kategoriích ČR
- Tabulka 32: Srovnání návrhu a stávajícího systému sdílených daní

Seznam grafů

- Graf 1: Vývoj daňových příjmů obcí od roku 2001 do roku 2007
- Graf 2: Celostátní inkaso sdílených daní v letech 2006 až 2010
- Graf 3: Vývoj daňových příjmů obcí Jihočeského kraje od roku 2001 do roku 2007

Graf 4: Sdílené daňové příjmy obcí Jihočeského kraje roku 2007 a roku 2008

Graf 5: Daň z nemovitostí v Jihočeském kraji v roce 2008 a v roce 2009

Graf 6: Porovnání daňových příjmů na základě zákona o RUD platného do konce roku 2007 a na základě předpokládané novely zákona o RUD podle okresů v roce 2008

Graf 7: Porovnání daňových příjmů na základě zákona o RUD platného do konce roku 2007 a na základě předpokládané novely zákona o RUD podle velikostních kategorií obcí v roce 2008

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozpočtové určení daní v letech 1996 – 2000

Příloha č. 2: Rozpočtové určení daní do roku 2007

Příloha č. 3: Rozpočtové určení daní od roku 2008

Příloha č. 1: Rozpočtové určení daní v letech 1996 až 2000

Daňové příjmy obcí			
Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti	celookresní výnos 100 %	30 % obce	20 % dle počtu obyvatel
			10 % dle plátcovy pokladny
		30 % okresní úřady	
		40 % státní rozpočet	
	výnos daně na území měst Praha, Brno, Ostrava, Plzeň	70 % rozpočet uvedených měst	30 % státní rozpočet
Daň z příjmů fyzických osob z podnikání	výnos daně	všechny obce 100 %	Alokace do obcí podle trvalého bydliště plátců daně.
Daň z nemovitostí	výnos daně	všechny obce 100 %	Alokace do obcí podle katastrů, v nichž se nemovitosti nacházejí.
Daň z příjmů právnických osob	celostátní výnos 100 %	80 % státní rozpočet	
		20 % všechny obce	Alokace do obcí podílem počtu obyvatel obce na počtu obyvatel ČR.

Zdroj: Obec a finance, 3/1999

Příloha č. 2: Rozpočtové určení daní do roku 2007

DPH (celostátní výnos)	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)		
	20,59 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)		
	70,49 %	státní rozpočet		
DPFO vybíraná srážkou (celostátní výnos)	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)		
	20,59 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)		
	70,49 %	státní rozpočet		
DPPO (bez daně placené obcemi a kraji)	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)		
	20,59 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)		
	70,49 %	státní rozpočet		
DPFO z podnikání	30 %	obce (dle bydliště podnikatele)		
	60 %	celostátní výnos	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)
			20,59 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
			70,49 %	státní rozpočet
	10 %	celostátní výnos		státní rozpočet
DPPO (z daně placené obcemi a kraji)	100 %	daně placené kraji		
	100 %	daně placené obcemi		
DPFO ze závislé činnosti (celostátní výnos)	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)		
	20,59 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)		
	1,50 %	obce (dle počtu zaměstnanců v obci)		
	68,99 %	státní rozpočet		
Daň z nemovitostí	100 %	obce (podle umístění nemovitosti)		

Zdroj: Obec a finance, 1/2006

Příloha č. 3: Rozpočtové určení daní od roku 2008

DPH (celostátní výnos)	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)		
	21,40 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)		
	69,68 %	státní rozpočet		
DPFO vybíraná srážkou (celostátní výnos)	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)		
	21,40 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)		
	69,68 %	státní rozpočet		
DPPO (bez daně placené obcemi a kraji)	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)		
	21,40 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)		
	69,68 %	státní rozpočet		
DPFO z podnikání	30 %	obce (dle bydliště podnikatele)		
	60 %	celostátní výnos	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)
			21,40 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
			69,68 %	státní rozpočet
	10 %	celostátní výnos		státní rozpočet
DPPO (z daně placené obcemi a kraji)	100 %	daně placené kraji		
	100 %	daně placené obcemi		
DPFO ze závislé činnosti (celostátní výnos)	8,92 %	kraje (stanoveným procentem)		
	21,40 %	obce (dle koeficientu počtu obyvatel)		
	1,50 %	obce (dle počtu zaměstnanců v obci)		
	68,18 %	státní rozpočet		
Daň z nemovitostí	100 %	obce (podle umístění nemovitosti)		

Zdroj: Česká daňová správa, Schéma rozpočtového určení daní